1 ŞUBAT 1980 CUMA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

OKURLARIMIZA

Son devalüasyon ve zam kararlarının en başta günlük basına düşün ve sanat yaşamına indirilen ağır bir darbe olduğu bilinmektedir.

Kağıt fiyatlarındaki yüzde 400 artış, her türlü tahminin dışında soğuk bir duş etkisi yapmıştır. Kağıtla birlikte mürekkep dizgi, baskı , paketleme PTT vb. taşıma hizmetlerine gelen büyük artışlarla birlikte gazetelerin maliyetleri yüzde 250'nin üstünde artmıştır.

DEMOKRAT, dar olanakları içinde okurlarının ve çalışanlarının özverileriyle yayınını sürdüren bir gazetedir. Bu nedenle enflasyondan, zamlardan büyük ölçüde etkileneceği kuşkusuzdur. Ama koşul-

(Devamı 7. Sayfada)

TEPKİLER GELİŞİYOR

Ankara'da zamları protesto gösterisi yapıldı

Cebeci semtinde zamları ve baskı uygulamalarını protesto eden bir gösteri yapıldı.

Cebeci'de gece aynı anda iki koldan pankart ve meşalelerle yürüyüşe geçen göstericiler daha sonra birleşerek devrim andı içip olaysız bir şekilde dağıldılar.

Gösteri sırasında "IMF emreder, Demirel zam yapar", "Yaşasın TARİŞ Direnişi", "Zama zulme karşı, devrim" sloganlarının söylendiği bildirildi.

SON ZAMLARDAN SONRA HALK NASIL BESLENEBİLECEĞİNİ DUŞUNUYOR

Son zamların halkı derinden etkilediği, büyük bir geçim sıkıntısına yol açtığı bu günlerde, İstanbul'da çeşitli kesimlerden vatandaşlarla konuşan muhabirimize söylenenler şöyle:

HÜSEYİN MANSUROĞLU (Devlet Memuru)

"Nasıl yaşayacağımızı bilemiyoruz... Bu zamlar öyle büyük ki, ne diyeceğimi bilemiyorum... Elime geçen para 6 bin lirayı geçmiyor. Evliyim ve bir çocuğum var.. Zamı yapanlar gelsinler, bu maaşla geçinsinler bakalım.. Bir de kalkmış, bu zamlar halkın iyiliği içindir, diyorlar, bu zamları yapmasaydık durum daha beter olur diyorlar... Bu durumdan kötü bir

(Devamı 7. Sayfada)

Yeni tasarılarla 70 milyarlık zam daha geliyor

YOKSULA DERT ZENGİNE KAZANÇ GETİRDİ

Vergi Paketi, milyonerleri, kaçakçıları, vurguncuları ve stokçuları koruyor

● Her türlü harç, ruhsat ve sabit vergilere 10 ila 50 kat zam geliyor

HABER MERKEZİ

Hükümetin getirdiği vergi paketinin emekçi halka ve düşük gelirlilere bir yarar sağlamadığı, ayrıca bazı yeni yükler getireceği öğrenildi.

Edinilen bilgilere göre; hükümet en az ücretin vergiden bağışık tutulmasını erteleyip üç yıla yayma kararı alırken, "Sıfırlar operasyonu" ile daha çok yüksek gelirlileri koruma yolunu tuttuğu bildirildi. Örneğin, ayda 8 bin 300 lira, (Yılda 100 bin lira) kazanan bir emekçiyle, yılda 1 milyon lira kazanan bir özel kesim bürokratının ya da tüccarın, ödeyeceği vergi şöyledir:

(Devamı 7. Sayfada)

YSE-İş Başkanı:

"Hükümetin politikası sermayedarlar için: Bırakın yapsınlar, işçiler için: Bırakın ölsünler"

ANKARA (DEMOKRAT)

Yol-İş Federasyonu Üyesi YSE–İŞ Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar dün yaptığı yazılı açıklamada, hükümetin devalüasyonla hayatı yaşanamaz hale getirdiğini belirterek, YSE işçilerinin ücretlerinin ödenmediğini söyledi.

İşçilerin ödenmeyen ücretlerinin şimdilik sendika tarafından ödeneceğini ifade eden Acar, Demirel'in savunduğu eşel-mobil sisteminin "tavşan kaç tazı tut" sistemi olduğunu belirtti.

Hükümetin işçiler için "bırakın açlıktan ölsünler" politikası izlediğini belirten Acar açıklamasında özetle şöyle dedi:

"IMF ve bazı uluslararası kuruluşların emirlerine uyarak devalüasyon yapan Demirel hükümeti hayatı yaşanılmaz hale getirmiştir. Türkiye'yi sermayedarlar için "bırakın yapsınlar" cenneti haline getiren hükümetin politikası işçiler açısından "bırakın açlıklarından ölsünler" politikasıdır. KİT ürünlerine yapılan zamlar, KİT açıklarının emekçilerin sırtından karşılanması demektir. Ülkenin giderek yabancı sermayenin uluslararası tekellerin bir av ve kâr sahası haline getirilmesi amacıyla işbaşına getirilen hükümet, devalüasyon ve zamlarla gerçek işçi ücretlerini de dondurmuş

(Devamı 7. Sayfada)

Gazeteciler Cemiyetinin düzenlediği seminer sürüyor

İpekçi olayı çarpıtılıyor

● Seminerde faşizmin adı geçmedi, katil zanlısı Ağca'dan söz edilmedi

HABER MERKEZİ

İstanbul Gazeteciler Cemiyeti tarafından düzenlenen "Türkiye'de Terör" konulu Abdi İpekçi seminerinin ikinci gününde konuşmacılar "terör" konusunu çeşitli boyutlarıyla anlatırlarken semineri izleyenlerin sayısının yaklaşık 50 kişi kadar olduğu gözlendi.

"Türkiye'de Terör" seminerine Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu üyesi Hasan Pulur Başkanlık yaptı. Seminerin dünkü oturumunda aralarında Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanının da olduğu çok sayıda kişi ve kuruluşlardan alınan telgraflar okundu.

Seminerde ilk konuşmayı Türkiye Gazeteciler Sendikası adına Acar Şölen yaptı. Şölen konuşmasında "terörist"lerin basını kendi propaganda araçları olarak kullandıklarını öne sürerek, olayların verilirken yakın plandan gösteren fotoğrafların verilerek yapılan eylemin propagandasına fırsat verilmemesi, tanıkların kimliklerinin gizlenmesi ve "terör"ün kaynaklandığı noktaların üstüne gidilmesini istedi. Şölen, "terörü" şiddetle susturmanın mümkün olmadığını belirterek, İran Şah'ının da bu yüz-

(Devamı 7. Sayfada)

Abdi İpekçi'nin ölüm yıldönümü nedeniyle düzenlenen "Türkiye'de Terör" konulu Abdi İpekçi semineri İstanbul Gazeteciler Cemiyeti Salonunda devam ediyor.

BİR YIL ÖNCE BUGÜN ÖLDÜRÜLDÜ

Faşistler tarafından bir yıl önce katledilen Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi.

KAÇIRILAN AĞCA NEREDE?

Abdi İpekçi'nin katil zanlısı olarak yakalanan, ancak daha sonra kaçırılan Mehmet Ali Ağca cezaevinden çıkışı gibi "elini–kolunu sallayarak" aramızda dolaşıyor.

CHP Kocaeli il Başkanı Erol Köse: Demirel susturulmuş bir toplum yaratmak istiyor

KOCAELİ (DEMOKRAT)

Partisinin merkez ilçe örgütü tarafından düzenlenen "yeni muhalefet stratejimiz" adlı toplantısında bir konuşma yapan CHP Kocaeli İl Başkanı Erol Köse, "Baskı yasalarına, devalüasyona ve

(Devamı 7. Sayfada)

Doğu ve Batı Viyana'da yeniden görüşmeye başlıyor

VİYANA (AJANSLAR)

Afganistan bunalımına rağmen, Orta Avupa'da karşılıklı olarak asker sayısının azaltılmasını amaçlayan doğu-batı görüşmelerinin Viyana'da yeniden başladığı bildirildi.

Afganistan olaylarından sonra doğu-batı ara-

(Devamı 7. Sayfada)

YORUM

"Tanrım bu son çılgınlık olsun"

Milliyet Gazetesi Başyazarı ve Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi bundan bir yıl önce evinin önünde öldürülmüştü. İpekçi'nin ölümü ülkemizde ve dünyada büyük yankılar uyandırmıştı. Gazeteler günlerçe İpekçi'nin kimler tarafından ve niçin öldürüldüğünü tartışıp araştırmışlardı.

Bugünlerde düzenlenen ve "Türkiye'de Terör" konusunun işlendiği "Abdi İpekçi Semineri"nde ise İpekçi'nin kimler tarafından ve niçin öldürüldüğü hiç tartışılmadı. Sıkı güvenlik önlemleri altında yapılan seminerde tartışılan konu "Terör"dü.

Abdi İpekçi niçin ve kimler tarafından öldürülmüştü?

Bugün böyle bir soru bazı çevrelerce anlamsız bulunabilir. Ve denilebilir ki, tıpkı o günlerde ve dün başlayan seminerde söylenildiği gibi onu, "teröristler" öldürdü.

Gerçek böyle midir? Ve iddia edildiği gibi İpekçi "terör kurbanı" mıdır?

Hatırlanacağı üzere İpekçi'nin katledilişi de bir "terör hadisesi" olarak değerlendirilmiş ve hatta İpekçi'nin katil sanığı M. Ali Ağca bu savı doğrularcasına. kendisinin "Bireysel terörist" olduğunu söylemişti. Herşey o kadar açıktı ki, Ağca'nın ●●●

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNEY DOĞU KANADI KOMİSYON BAŞKANI STOEL DEMİREL'E ÖNERİYİ İLETTİ.

NATO'nun oluşturacağı bir hazır güce Türkiye'nin katılması istendi

ANKARA (DEMOKRAT)

NATO çerçevesi içinde bir 'hazır kuvvet' oluşturulmasına çalışıldığı ve Türkiye'nin de bu askeri güce katılması yolunda girişimde bulunulduğu öğrenildi. NATO Siyasi Komitesi'nin bu amaçla Avrupa ülkeleri nezdinde harekete geçtiği ve uluslararası olaylara ani müdahalede bulunabilecek askeri bir güç oluşturulması yolunda batılı hükümetlere çağrıda bulunduğu bildirildi. Bu arada söz konusu askeri güce Türkiye'nin de katılması yolunda girişimde bulunduğu ve Türk hükümetinin öneriyi 'incelemeye' aldığı belirtildi.

Demokrat muhabirinin çeşitli diplomatik çevrelerden edindiği bilgiye göre NATO Siyasi Komitesi Güneydoğu Kanadı Alt Komisyon Başkanı Max Vander Stoel bu öneriyi geçtiğimiz hafta içinde Türk hükümetine iletti. Başbakan Süleyman Demirel ile görüşen Stoel'in "önerinin Türkiye hükümetince be-

(Devamı 7. Sayfada)

Vali yardımcılarının yer değiştirilmesine Cumhurbaşkanı "şerh" koydu

HABER MERKEZİ

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün İçişleri Bakanlığı'nın 230 vali yardımcısının yerlerinin değiştirilmesine ilişkin kararnamesine "Nisan ayında tebliğ edilmesi" şerhi koyduğu, buna karşın tayinlerin başaltıldığı öğrenildi.

Edinilen bilgilere göre İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil tarafından hazırlanan 230 vali yardımcısının yerlerinin değiştirilmesine ilişkin kararna-

(Devamı 7. Sayfada)

Gazeteler siyah başlıkla çıkmıştı

HABER MERKEZİ

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi, bundan tam bir yıl önce, 1 Şubat 1979 günü, faşist katillerin kurşunlarına

(Devamı 7. Sayfada)

TRT' de program kıyımı sürüyor

● "Çalışma Dünyası" ve "Gençlik Gençlik" yayına sokulacağı sırada, "Yer Yüzü Göçerleri" ve "Düşünceye Saygı" adlı yapımlar ise ikişer dizi yayınladıktan sonra Erdinç Sağlam tarafından kaldırıldı.

ANKARA (DEMOKRAT)

TRT'de son günlerde program kıyımının başlatıldığı , hazırlanan programların ya Denetim Kurulu'na takılıp kaldığı, ya da bir kaç dizi yayınlandıktan sonra hiç bir gerekçe gösterilmeksizin yayından kaldırıldığı bildirildi.

Verilen bilgiye göre, radyo programlarında "İşçi dünyası", "Bilimin Işığında Özeleştiri" ve "Yaşadığımız Sorunlar" yayından tamamen kaldırıldı. "Akşama Doğru" "Öğle Üzeri " ve "Köylerden Bir Köy" ise Denetim Kurulu tarafından makaslanarak içeriği yokedildi.

Televizyon programlarında yapılan diğer yasaklar ve engeller ise şöyle:

"Çalışma Dünyası" ve "Gençlik Gençlik" yayına sokulacağı sırada Erdinç Sağlam tarafından izlenerek gerekçe gösterilmeden yayından kaldırıldı. "Yeryüzü Göçerleri" ve "Düşünceye Saygı" adlı yapımlar ise ikişer dizi yayınlandıktan sonra yine gerekçe gösterilmeden yayından alındı.

YOL–İŞ FEDERASYONU BASKI VE KIYIMLARI ELEŞTİRDİ.

Karayollarında greve gidilecek

ANKARA (DEMOKRAT)

Karayolları Genel Müdürlüğü'ne bağlı işyerlerinde büyük çapta işçi kıyımı başladı. Yönetimin elindeki listeye göre işçilerin sürgünlerini çıkardığı kış ortasında işçi ailelerini böldüğü bildirildi.

Karayolları Genel Müdürlüğü işyerlerinde çalışan işçilerin, baskı, kıyım ve sürgünlere son verilmemesi durumunda, greve gidecekleri bildirildi. Yol-İş Sendikası konuyla ilgili olarak hazırladığı prosedürü Çalışma Bakanlığı'na gönderdi.

Son gelişmeler üzerine Yol-İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulu, örgütüne yayımladığı bildiride, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde, sendikal hareketi yoketmeye yönelik bir hareke-

(Devamı 7. Sayfada)

Ankara'da bir devrimci öğrenci öldürüldü

● ANKARA ZİRAAT FAKÜLTESİNDE DEVRİMCİLERİ SALDIRGAN KAÇARKEN ÖĞRENCİLER TARAFINDAN YAKALANDI. TANIKLAR SALDIRGANIN SİLAHININ POL-BİR'Lİ POLİSLER TARAFINDAN SAKLANDIĞINI; DAVACI OLAN DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİN İSE NEZARETE ALINDIGINI SÖYLEDİLER.

(HABERİ 4. SAYFADA)

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

MEHMET BAYRAK'IN YAZI DİZİSİ BUGÜN 6. SAYFADA

AKLA KARA

TUTARSIZLIKLARIMIZDAN

EMİL GALİP SANDALCI

Anladık, AP azınlık hükümeti, başta Süleyman bey ve Bakanları, sonra üst düzey bürokratları ve yöneticileri, milletvekilleri, senatörleri, her kademedeki örtülü-örtüsüz destekleyicileri ile şu ülkeyi kurtarmanın, düştüğü bataktan çıkarmanın-eksik olmasınlar-görülmemiş çabası ve özverisi içinde uğraşı vermekte.

Enflasyon, anarşi, İMF, Ortak Pazar, NATO, SİA, Ortadoğu,. KİT'ler, kalkınmalar, Türkiye'ye bir Türkiye daha katmalar... falan. Bunlar, büyük kalemler ve dev sorunlar. Onların işi.

Peki, ülkede onbinlerce cüzzamlının bulunuşu; Hatay'da, Kayseri'de ve daha nice ilde estirilen devlet terörü; memur-öğretmen kıyımı; TARİŞ operasyonları; karakollarda, emniyet müdürlüklerindeki işkenceler, ölümler; ev basmalar, evlerden adam götürmeler; cezaevlerinden faşist katilleri salmalar... filan. Kimin derdi? Bu arada can güvenliğini , yasal ve anayasal haklarını yitiren ya da alamayan, koruyamayan tek tek vatandaşın acısının, zararının, çektiğinin kim sahibi?

Hani, o "biz...vatanı, milleti ay yıldızlı bayrağı, esir Türkleri, son bağımsız Türk devletini, sürgündeki Kırım Türklerinin liderini, Devletin itibarını, Afganistan'ın müslümanlarını koruyacağız, kurtaracağız" deyiciler ve Devlet baba'nın burnundan kıl kopartılmasına razı gelmeyiciler var ya. İşte onlardan, vatandaşın somut derdine çıkarsız, insancıl bir yaklaşım ummayın, beklemeyin. Bunlar, Menderes-Zorlu-Polatkan'ın-yersiz ve anlamsız- idamlarında bile çokluk-idamları bir politik sömürü olarak kullanmanın ötesinde-. içtenliksizdiler. Ama, 12 Martın teröründe Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in idamlarına Meclis'te, Senato'da, meydan ve kürsülerde, gazete köşelerinde iki elleri havada coşku içinde kabul oyu verdiler. Öte yandan, iki hafta önce Irak'taki Türk azınlığının önde gelen üç lideri, biribiri ardından, asılıverince...? Ne beklerdiniz ki? Sahiplenmelerini mi? Oysa, o üç insan–hangi nedenlerle idam edilirlerse edilsinler– kuşkusuz tavuk hırsızı değillerdi. Irak'taki Türk azınlığı ile özdeşleşen simgesel bir kimlikleri vardı. Devlet dediğiniz elbette ki komşu bir ülkenin içişlerine karışır duruma düşmeden, gösterilen ilginin "sınır dışı topraksal istekler ve hesaplar" yorumlarına yol açmasına meydan vermeden-olaya sahip çıkardı. "Fakat...Dışişleri Bakanlığı... elaltından.." Geçin efendim. Elaltından ne yaptığınızı ne bilelim? Yapılanın işe yaramadığı ise ortada.

Bir ülkede ki, "Türk tarih tezi ve Kürt sorunu" başlıklı kitabın yazarı "İsmail Beşikçi" adlı bilim adamı hapse atılır, orada bu gibi işler çarşafa dolanır.

Daha çok çekeriz biz bu tutarsızlığımızdan.

Sakarov'u savunur, Beşikçi'yi unuturuz.

"Bu ülkede kurtarılmış bölge yaşatmayacağız" der-Başbakan dedi- ve Yozgat'ı Erzurum'u vb. göremeyiz. Onlara ne gerek, İskenderun'un yanıbaşında Soğukoluk'da-kadın ticaretine ayrılmış-kurtarılmış bölgenin dikalası var.

Hatay'ın çifte kerametleri, Süleyman beyin Hatay Valisi ve Emniyet Müdürü, bir zahmet uzanıverseler ya Soğukoluğa. Hazır, patronları ülkeyi enflasyondan ha kurtardı ha kurtaracakken, onlar da Soğukoluğu kadın eti sömüren sülüklerden temizleseler ya.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

1 ŞUBAT

1963 – URFA LİSESİ ÖĞRENCİLERİ BOYKOTA BAŞLADI

Urfa Lisesi öğrencileri derslerin boş geçmesi üzerine okul yönetimini ve Milli Eğitim Bakanlığını protesto için boykota başladılar. Öğrenciler 9 derse de öğretmen bulununcaya değin boykotlarını sürdüreceklerini belirttiler.

1971 – PROTESTOLAR ÜZERİNE AMERİKAN 6. FİLOSU İZMİR'DEN AYRILDI

Amerikan 6. Filosuna ait üç savaş gemisi, yoğun protestolar üzerine, ziyaretini yarıda keserek İzmir'den ayrıldı. Gemilerin 4 Şubat'a kadar İzmir'de kalmaları bekleniyordu.

1978 – HASAN ÇAYLI

Emek'te bir kahvede otururken açılan ateş sonucu 17 Ocakta yaralanmış olan Hasan Çaylı, tedavi edilmekte olduğu Numune Hastahanesi'nde öldü. Tutuklu ve Mahkumlarla Dayanışma Derneği Başkanı, Çaylı'nın bakımsızlık ve ihmal sonucu ölüme terkedildiğini öne sürerek, Numune Hastahanesi yöneticileri hakkında soruşturma açılmasını istedi.

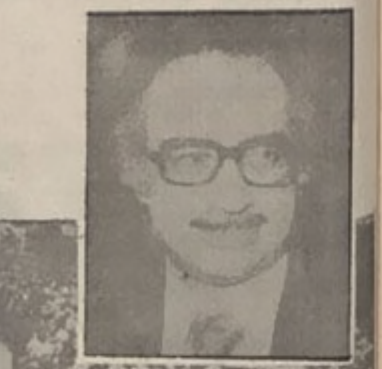

1978 – HAYRETTİN AKPINAR

Ankara Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi'nden çıkan öğrencilerin üzerine faşistlerin bomba atması sonucu yaralanan Hayrettin Akpınar, Hacettepe Hastanesi'nde öldü. Olayda 24 kişi yaralanmıştı.

1979 – ABDİ İPEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi, evinin yakınında pusu kuran faşistler tarafından yaralandı ve hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Çeşitli kişi ve kuruluşlar olayı kınadı.

YARADANA SIĞINIP

Mikrop kültürü

Can YÜCEL

Hepimizin bildiği gibi, kültürün bir çeşidi de mikrop üretmektir. Bildiğimiz gibi Nurullah Ataç buna "Ekin" derdi.

Nurullah Bey öldükten sonra elbet ne "Ekin" ne de "Mikrop" kültürü bitti. Bence fazlalaştı. Kâğıtlar 9 liradan 41'e çıktığına göre, bugünkü basın ve edebiyatın mikrop kültürüne başlamış olması gerekir.

Benim tek önerim ve hükümete ciddi olarak öne sürdüğüm şey bu gazeteleri derhal ortadan kaldırıp, böylelikle bir masraf kapısını kapatıp yeni bir tarz denemektir. Bu da eski usul üzre pirinç üstüne ayet yazmaktır. "Kulhu Allahü ahat, Allahu samet, lem yelit, velem,yület, velemye küllahü küfüüen ahat." ...Böylece iki büyük yarar sağlanacaktır. Birincisi. Tek bir araç olan pertavsızla (Büyüteç) gazete okunması sağlanacak (Yani ne olup bittiği halkça öğrenilecek) ikincisi de: Bu pirinçler aç halkımız için pilav olarak kullanılabilecektir.

(Demokrat: 383)

—YİTİK—

Boğaziçi Üniversitesinden aldığım şebekemi ve İETT kartımı kaybettim, geçersizdir.

Zeynep YETERGİL

ORHAN YEŞİL BİCAN
(1956 ..)

O
Yaşamak eğer her gün ölmekse
ölmek
Eğer namlusunun ucundaysa faşizmin
inan
Hergün ölmeye yaşayacağım diyordu
Devrimci Arkadaşımız Orhan Yeşil Bican 20 1 1980 günü faşist katillerce pusuya düşürülerek öldürülmüştür.
Anısı mücadelemize önder olacaktır

Milli Kütüphane Çalışanları

Demokrat 382

A.Ahmet YURDAKUL
(1953 ...)

Devrimci Arkadaşımız ve Oğlumuz A.Ahmet Yurdakul'u tedavi için yattığı hastanede uygulanan yanlış tedavi sonucu kaybettik

Anısını Yaşatacağız.

Yurtsever Devrimci Arkadaşları ve Ailesi

Demokrat 384

FORUM

Tarih yanlışları bağışlamaz

● KOMÜNİZMLE SAVAŞ ADIYLA BAŞLATILAN DEVLET TERÖRÜNÜN, DAĞLARDA ÖZEL EĞİTİM GÖREN SİLAHLI KOMANDOLARIN, DEVLETİ YÖNETEN KİMİ KİŞİLERİN FAŞİSTLERE VE CİNAYET ŞEBEKELERİNE AÇIKÇA KANAT GERMESİNİN YARARI OLMADI.

BASKI VE TERÖR ARTTIKÇA UYANIŞ HIZLANDI VE ÜLKEDE ÇOK YAYGIN BİR HAL ALDI.

● 12 MART FAŞİST DENEMELERİNDEN YETERİNCE DERS ALINMAMIŞ OLMALI Kİ ONUN DAHA SERT UYGULAMALARLA DEVAMI SAĞLANMAK İSTENİYOR. ASKERİ CEZA VE TUTUKEVLERİ MARAŞ SOYKIRIMININ YILDÖNÜMÜNDE O İĞRENÇ CİNAYETLERİ KINAYANLARLA, DUVARA YAZI YAZANLARLA, HAKSIZLIKLARI VE ADALETSİZLİKLERİ PROTESTO EDENLERLE DOLDURULUYOR.

NİYAZİ AĞIRNASLI

Böyle bir başlık, akla öncelikle "Hangi tarih?" sorusunu getirir. Kuşkusuz, kralların, padişahların, Diktatörlerin adlarını sıralayan, savaşların, topfumsai tüm olayların kökenine inme yerine yüzeysel yaklaşımlarla yazıldığı yerin ve zamanın egemenlerine dolaylı hizmet sunan belgeler amaçlanmıyor Tarih denirken. Musolinilere, Hitlerlere, Salazarlara, Kaokilere... methiyeler düzenliyen çok kısa ömürlü uydurmacalara da tarih belgeleri denilemez. Dünyayı ve kendi ülkesini kana ve ateşe boğduktan sonra sığınaklarda intihar eden Hitler, ölüsünün bacağından asıldığı ağaçta ihtiyar bir ananın kurşunlarına hedef olmaktan kurtulamıyan Musolini, dünyada kendisine sığınacak yer bulamıyan Şah da tarihte yer alacaklardır amma gerçek değerleriyle. Yurdunun düşmanlarıyla işbirliği yapan Kaoki'nin şimdi gazino kumarhane ve randevuevi işleten bir vatan haini olduğuna da herhalde bir-iki satırlık yer verilir tarihte. Türkiyemizin yakın geçmişinde önemli yerleri olan öyle kişiler oldu ki adlarının başına KAATİL sıfatı da konarak büyük kent caddelerini, sokaklarını günlerce kirletmekten, işbirlikçi sermayenin bağladığı baş tezgahtarlık aylığıyla ödüllendirilmekten, bir köşede adlarını unutturmaya çalışmaktan öte yerleri olamadı yakın tarihte bile. Kökü dışarıdaki dev sermaye tekellerinde yerli işbirlikçiler, rütbelerine, makamlarına, gözlerinin yaşına bakmadan yıpranıp kirlenen maşaları çöplüğe atar ve yenilerini bulurlar. Yoksul halkın, ezilip sömürülenlerin yanında ve hizmetinde olmak çileli amma onurlubir yolculuktur.

Adına anarşik olaylar denilen bireysel ve yığınsal cinayetlerin başta A.B.D. emperyalizmi olmak üzere ortak sömürü odaklarından yönetildiği hiç hatırdan çıkarılmamalıdır. Merkezi haberalma örgütü C.İ.A. ya ve onun denetimindeki yerli bazı görünmez güçlere Türkiye için bu ortamı sürdürmeleri talimatı verilmiştir. Ortadoğu petrol yataklarını kontrol edebilecekleri

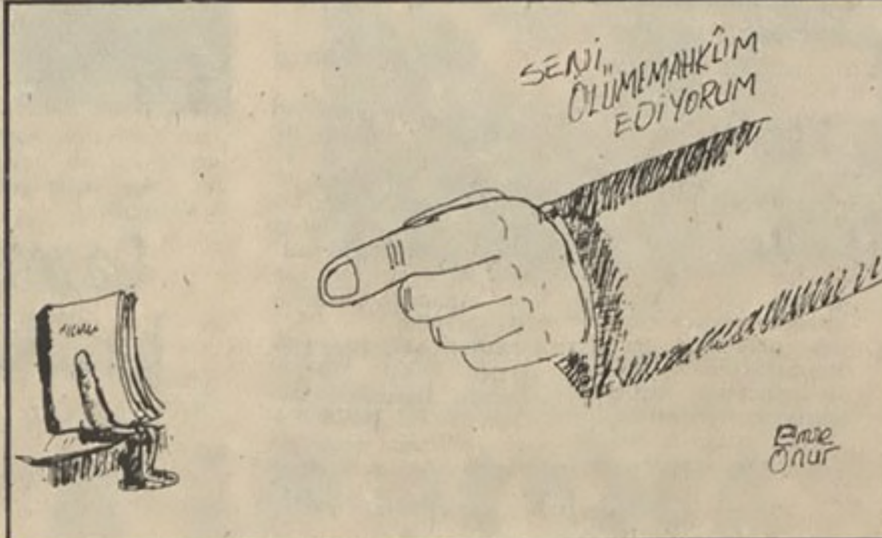
Oralara sıçrama tahtası olarak kullanabilecekleri disiplinli ve tam uydu bir Türkiye. Çok kısıtlı bir uygulaması da olsa özgürlükçü demokrasi denilen düzende bu disiplini sağlamak olanakdışıdır. İşçi hakları yokedilmeli, Üniversiteler susturulmalı, Dernekler kapatılmalı ve ne pahasına olursa olsun istenilen kışla disiplini sağlanmalıdır. Komünizmle savaş adıyla başlatılan Devlet terörünün, dağlarda özel eğitim gören silahlı komandoların, Devleti yöneten kimi kişilerin faşistlere ve cinayet şebekelerine açıkça kanat germesinin yararı olmadı. Baskı ve terör arttıkça uyanış hızlandı ve ülkede çok yaygın bir hâl aldı. Tarafsız ve bilinçsiz yığınlar zulme, Adaletsizliklere karşı ezilenlerin, öldürülenlerin, baskı altına alınanların yanında yer almaya başladı. Uyanış hızının baskıyla, zulümle ve elbette sınıflararası ekonomik çelişkilerin derinleşmesiyle orantılı olacağını, bunun diyalektik bir zorunluluk olduğunu da yöneticler bilmiyor ve zorbalıklarla, cinayetlerle fikrin boğazlanabileceğini sanıyorlardı. A.B.D. yöneticileri ve C.İ.A. için kargaşa ortamının sürmesiydi ve giderek ülkeye ölüm sessizliklerinin egemen olmasıydı istenilen. Seçkin bilim adamlarının, yazarların, teknokratların, Devrimci aydınların ve işçilerin, gerçekten çağdaş hukuk adamlarının öldürülmesiyle, Danıştayın, Anayasa Mahkemesinin bombalanmasıyla yüreklere korku sinecek, giderek kitle kıyımlarıyla yılgınlık artacak ve ülke Faşizme teslim edilecekti. Özgürlükler yokedilir, insanlar zulme boyun eğerse hem Türkiye'nin sömürülmesi kolaylaşacak hamde Türkiye üzerinden Ortadoğu petrol yataklarına sıçramak Müslüman arap alemini kontrol altında tutmak amacına erişilecekti. Elbette işbirlikçi egemenler de Ülkeyi Emperyalizme teslim etmenin ödüllerini alıp dünyanın diledikleri ülkesinde rahat yaşamlar sağlıyacaklardı. Bu arada uyanışı tek amaçtan saptırmak, doğal olan fikir farklılıklarını derinleştirip düşmanlığa çevirmekte ihmal edilmemeliydi. Merkezi haberalma örgütünün Savakla ve İsrail casus teşkilatıyla ve Türkiye'deki birkısım ajanlarla kurduğu sıkı işbirliği Türkiye'de de fraksiyon ayrılıklarını derinleştirip Devrimcileri birbirine düşman kamplara ayırmakta başarılı olduğunu kabul etmek zorundayız.

Ordunun politikaya karışmasının kesinlikle karşısındayız. Bu nedenle de muhtıraların, uyarı mektuplarının yararından fazla zararı olacağından endişe ederiz. Bu saptamayı tam bir açık yüreklilikle yaptıktan sonra ülkenin içine sürüklendiği bunalımların ortak sorumlularından çözüm ve darboğazlardan çıkış çareleri beklemek bizim kesinlikle inanmadığımız oyalama ve geciktirme reçeteleridir. Adına önlem paketi dedikleri baskı yasaları faşizmi yasallaştırma amacını gütmektedir.

Terörün, cinayetlerin, kitle kıyımlarının ceza azlığıyla uzak yakın hiçbir ilgisi iddia edilemez. Özgürlükçü demokratik düzenin asıl vazgeçilmez ögeleri demokratik baskı grupları denilen Derneklerdir. TÖB–DER'in POL–DER'in ve kapatılmasına çalışılan tüm Demokratik derneklerin cinayetlerle, terörle hiç ilgileri yoktur. Devlet terörünün başlamasından, sürdürülmesinden, Komando kamplarında silahlı eğitim yaptırmaktan, sonuç olarak cinayetlerden sorumlu olanların baskı yasalarıyla 1961 Anayasasını tümüyle rafa kaldırma girişimlerini aydın kamuoyu iyi biliyor. Terörü, siyasi cinayetleri ve kitle kıyımlarını yoketmek içtenlikle istenmiş olsaydı öncelikle Devlet terörü yokedilir, KONTR–GERİLLA ve C.İ.A. doğrultusunda ve denetiminde çalışan yerli ajanlardan M.İ.T. arındırılır, Emperyalizmin hizmetindeki cinayet odakları kurutulur, cinayeti ve terörü kışkırtan ve besliyen örgütün kapatılması ve suçluların Adalete teslimi girişimleri gecikilmeden tamamlanırdı. Birçok namuslu insanı da kuşku altında bırakan LOKHED rüşvet olayının aydınlığa çıkarılmasına çalışmak, silah, dinamit ve cephane yolsuzluklarıyla teröre ve cinayetlere yardımcı olanları ordudan ve kolluk kuvvetlerinden ayıklamak, 1961 Anayasasına sahip çıkmak ve fakat yine de Politika üstü kalmak sayın Genel Kurmay Başkanından ve Kuvvet Komutanlarından öncelikle beklenen davranışlardır.

Ülkeyi yirmi Milyar dolar borca batıranlar, Döviz darboğazlarına ve yokluklara sürükliyenler, dışabağımlı çarpık kapitalizmin gelişip güçlenmesine çaba harcıyanlar, Türk parasının değerinin sıfıra doğru düşmesinden sorumlu olanlar,... herhalde öğretmenler, işçiler, Üniversite ve lise öğrencileri, Teknokratlar ve sâde memurlar değildir. Amma önlemler paketi denilen baskı yasalarıyla tümüyle yokedilmek istenilen özgürlükler onlara aittir. Döviz ve silah kaçakçılarına, vergi kaçakçılarına, sömürü düzenine dokunulamıyor ve 27 Mayısın ve 961 Anayasasının hıncı o dönemde ilokul öğrencisi olan yeni kuşaklara yüklenmek isteniyor. 12 Mart Faşist denemelerinden yeterince ders alınmamış olmalı ki onun daha sert uygulamalarla devamı sağlanmak isteniyor. Askeri ceza ve tutukevleri Maraş soykırımının yıldönümünde o iğrenç cinayetleri kınayanlarla, duvara yazı yazanlarla, haksızlıkları ve adaletsizlikleri protesto edenlerle dolduruluyor. Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin asıl sıkıyönetimi zorunlu kılan terör olaylarına, siyasi cinayetlere zaman ayırması kurnazca önleniyor. —20 derece soğuklarda çocukları hangarlara doldurup açlıkla, copla, dipçikle ezip sindirmeye çalışmanın emperyalist odaklara, yerli işbirlikçilerine, tümüyle sömürü düzenine hizmet olduğunu sananlar aldandıklarını hâlâ anlıyamadılar. Düzenin çatırdayan temellerini sert uygulamalarla koruyamazlar ve geçmişin ortak suçluları onlardan hesap sorma durumunda olan halka eziyeti, baskıyı ve kıyımı artırarak sonuç elde edemiyeceklerdir. Yavrularını yiyen kediler gibi kenara çekilip yalananlar ve yiyecek yeni yavrular arıyanlar er-geç layık oldukları cezalara çarpılacaklar ve Türkiyemiz kalkınmasını engelliyen koşulları TAM BAĞIMSIZLIK doğrultusundaki cesur ve onurlu girişimlerle bu kez de aşmasını bilecektir.

İhanetlere yanlış tutumlarıyla yardımcı olanları uyarıyoruz. Yol yakınken kimlere hizmet ettiklerini derin derin düşünsünler. Çünkü Tarih yanlışları da bağışlamaz.

Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Tariş'te faşistlere yer yok

Ortaca TARİŞ'te 20 işçi arkadaşımızı, yönetim kurulu hiç bir neden göstermeden çıkışlarını imzalatmak istemişlerdir. Ama işçi arkadaşlar çıkışlarını imzalamayıp kararlı bir şekilde yönetim ve TARİŞ Genel Müdürlüğü'ne karşı mücadelelerini 15.1.1980 tarihinden itibaren sürdürüyorlar.

İsimleri tespit edilen arkadaşların mücadelelerini kırmak için işçileri gereksiz tavizlerde bulunup işten çıkarılacak arkadaşları yalnız bırakmak istiyorlar. Amaçları açıktır ki çıkarılan işçi arkadaşlarımızın yerine faşist militanların yerleştirilip işçiler üzerinde faşizan hakimiyet kurmak istiyorlar. Tezgahlanan oyun daha önceden bilinçli olarak hazırlanmıştır. TARİŞ'te faşistler kitle tabanı oluşturmak istiyorlar. Ama bizler TARİŞ'i kolay kolay teslim etmiyeceğiz. Mücadelemizde yalnız kalmamamız için Demokratik Kitle Örgütlerinin desteğini bekliyor ve bize sahip çıkmalarını istiyoruz.

ORTACA TARİŞ'TEN İŞÇİLER

Demokrat'ı destekliyoruz

Ülkemizde yaşanan olayları ve halkın gerçek sorunlarını dile getiren DEMOKRAT Gazetesine Hopa Halkevi Yönetim Kurulu olarak başarılar dileriz.

Bir avuç sömürücü patronun ve onların gerici müttefiklerinin sömürü, baskı ve zulüm düzenini sürdürmek, sömürüsüz, zulümsüz ve aydınlıkbir gelecek için, direnen halkımızın bu onurlu direnişini kırmak, halkımızı karanlık, zalim ve insanlık dışı bir düzen içinde tutabilmek, pasifizmin kahredici köleliğine boyun eğdirmek için kurdurulan Yeni MC'nin faşist baskı ve saldırıları devrimci halkevcilerin anti -faşist mücadelesini engelliyemiyecektir.

Bu anlamda 24 aralık direnişimiz tüm baskı ve tehditlere karşın engellenemedi. Kahramanmaraş katliamı nefretle lanetlendi. Özellikle aylardır ödenmeyen çay paralarının üreticilere hemen ödenmesi istendi. Emekçi halkımızın yükselen devrimci muhalefetini bastırmaya yönelik Yeni MC'nin faşist baskı politikaları emekçi halkımız tarafından en geniş bir biçimde protesto edildi. Esnaf ve sanatkarlar kepenklerini indirirken, şoförler kontak kapattılar. İşçiler,memurlar işlerini bıraktılar.

Yeni MC'nin sürgün, kıyım, baskı ve zulmü en geniş biçimde teşhir edilerek faşit tertip ve saldırıların emekçihalkı teslim alamıyacağı haykırıldı.

HOPA HALKEVİ YÖNETİM KURULU

Halkımıza

İlerici. yurtsever ve devrimci kamuoyuna sorunlarımızı iletebilme olanağını sağlayan HALKIN GAZETESİ DEMOKRAT'a yayın yaşamında başarılar diler, halkın gazetesi olma özelliğini koruduğu sürece mücadelemizde yaşatacağımızı belirtmek isteriz.

Bizler İktisat Fakültesi devrimci öğrencileriyiz. Yıllardır yüksek öğrenim gençliğine yöneltilen faşist terör, baskı zulüm ve sömürünün en katmerlisinin yaşandığı bir okulun öğrencileriyiz. Ancak, yıllardır her baskı ve zulüme yiğitçe direnmiş demokratik -özerk-halka açık üniversite kavgasının bayrağını yükseklerde taşımış devrimci öğrencileriz. Gelişen sınıflar mücadelesiyle birlikte, okulumuzda da faşist terör, baskı,zulüm daha da azgınlaştırılarak sürdürülüyor. E. Ü. tarihinde yaşanmıyan okuldan uzaklaştırmalar, okul öğrenci derneğimizin (İKFÖD) gizli örgüt (!) ilan edilmesi , önderlerimizin kurşunlanması, zindanlara atılması, işkencelere çekilmesi, gerekçesiz karakollara götürülmesi, bacılarımıza polisin küfür ve hakaretleri yanında idarecilerin bu polislerle ahbap çavuş ilişkileri içinde bulunmaları düşündürücüdür. Kısaca en küçük demokratik hak ve istemimiz KAN ve TERÖR'le bastırılmaya çalışılıyor. GERİCİ YÖNETİM KURULU VE DEKAN FİKRET SÖNMEZ, bu uygulamaları sürdüreceğini açıklıyor. Ancak bizler her engeli aşacağımıza inanıyoruz.

EGE ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT FAKÜLTESİ DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

GÜVENLİK GÜÇLERİ MİTİNGİ ENGELLEMEYE ÇALIŞTI

Ünye'de binlerce kişi baskı ve zamları protesto etti

ÜNYE (DEMOKRAT)

Faşizmi, yeni baskı yasalarını, işkence ve zamları protesto etmek için 26 Ocak cumartesi günü Ünye'de bir miting ve yürüyüş yapıldı. Mitingde, sürgün, kıyım ve işyerlerine yönelik faşist saldırılar protesto edildi. Mitingin Devrimci Yol ve Kurtuluş taraftarlarınca düzenlendiği bildirildi.

Miting öncesi, halkın mitinge katılımını engellemek için güvenlik kuvvetlerince çeşitli baskıların yapıldığı, özellikle kırsal kesimden gelen köylülerin yollarda aranarak, kimlikleri olmadığı gerekçesiyle karakola götürüldüğü, ancak miting ve yürüyüş bittikten sonra serbest bırakıldıkları kaydedildi.

Yürüyüşe katılan işçi, köylü, esnef, memur ve gençlerden oluşan binlerce yurttaş özellikle son günlerde Ünye ve Fatsa'da kapıların kırılarak evlere zorla girilmesini, suçsuz birçok insanın karakola götürülerek işkenceden geçirilmesini kadınların erkek polisler tarafından aranmasını protesto etti.

Mitinge katılan yaklaşık 2500-3000 civarındaki yurttaşın: "Faşizme Ölüm Tek Yol Devrim", 'DGM'ye Hayır', "Baskı yasalarına karşı direnelim", "ABD'ye, NATO'ya, IMF'ye Hayır", "Yaşasın Bağımsız Türkiye" "Üreten biziz yöneten de biz olacağız", "Halka kalkan faşist eller kırılır" gibi sloganlar attığı görüldü. Yapılan çeşitli konuşmalardan sonra miting dağıldı.

Yürüyüş ve mitingde işçi, köylü, esnaf ve gençler baskı yasalarını, aramaları, kıyımları, hayat pahalılığını protesto etti.

Mühendis ve mimar odalarının İstanbul Şubeleri:

"Demokratik kitle örgütleri açılmalı, yöneticileri serbest bırakılmalıdır"

HABER MERKEZİ

- YAPILAN ORTAK AÇIKLAMADA, DEMOKRASİ GÜÇLERİNİ SUSTURMAYA YÖNELEN BASKILARA SON VERİLMESİ İSTENDİ

TMMOB'ye bağlı Mühendis ve Mimar Odaları'nın İstanbul'da bulunan merkez şube ve temsilcilikleri yaptıkları ortak açıklamada kapatılan demokratik kitle örgütlerinin açılmasını ve tutuklanan TÖB-DER, TÜTED ve sendika yöneticilerinin serbet bırakılmasını istediler.

3.MC'nin kurulmasıyla ilerici düşünceye, demokratik kitle örgütlerine ve yöneticilerine, sendikalara ve sendika yöneticilerine yöneltilen baskıların giderek arttığı belirtilen açıklamada özetle şöyle denildi:

"Dün TÖB-DER yöneticilerinin tutuklanarak TÖB-DER'in kapatılmasıyla başlayan, Maden-İş ve diğer sendika yüneticilerinin gözaltına alınmasıyla devam eden baskılar, bugün de TÜTED'in yöneticilerinin tutuklanması ve TÜTED'in kapatılması ile devam etti.

Demokrasi güçlerini susturmaya yönelen, emekten yana kişi ve kuruluşlar üzerinde yoğunlaştırılan anti-demokratik baskılara son verilerek, kapatılan demokratik kitle örgütleri açılmalı, tutuklanan TÖB-DER, TÜTED ve sendika yöneticileri serbest bırakılmalıdır."

ADANA BAKKAL VE BAYILER DERNEĞİ BAŞKANI

"Zamlar, küçük esnafı ortadan kaldıracaktır"

ADANA (THA)

Demirel Hükümeti tarafından yapılân devalüasyondan sonra, zamlar peş peşe gelirken, Adana Bakkal ve Bayiler Derneği Başkanı Sait Karaçiçek esnafın çok güç durumda bırakıldığını söyleyerek "Küçük esnafı terk-i sanat etmeye, dükkanlarını kapatmaya mecbur ettiler" dedi.

Karaçiçek, yeni zamlarla birlikte çok sayıda küçük esnafın "mal alamaz" ve de "satamaz" duruma geleceklerini belirterek özetle şöyle devam etti:

"Esnaf, özellikle küçük esnaf, çok güç duruma düşürülmüştür. Tekel maddelerine, karda zamlar gelirken bizim kârımızda değişen bir şey olmadı. Şekerden yüzde 2, ekmeğin 500 gramından 5 kuruş kâr alırken, bu da taşıma ve paketlemeye gidecektir. Her biri 5-10 kişiye bakmakla yükümlü olan ve çok düzzi bir sermaye ile bu işi yürüten arkadaşlarımız terk-i sanat etmeye zorlanmışlardır.

Bizler büyük marketlerle rekabet edemeyeceğimize göre dükkanlarımızı kapatmak zorunda kalacağız. Herşeye yüzde yüz zam geldi. Ne alıp ne satacağız?"

ENERJİ BAKANLIĞI MEMURLARI YASA DIŞI UYGULAMALARI KINADI

ANKARA (DEMOKRAT)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda çalışan 200'e yakın memur Bakanlık binası önün de toplanarak yasa dışı uygulamaları ve baskıları kınadılar. Memurlar, 46 arkadaşlarının faşist terörün etkin olduğu illere sürüldüğünü, 110 arkadaşlarının da sürgün edildikleri yerlerde kadro olmadığı gerekçesiyle açıkta bırakıldığını ve bakanlıktaki çalışma koşullarının kasıtlı uygulamalarla güçleştirildiğini belirttiler.

Daha sonra sorunlarıyla ilgili bir açıklama yapan memurlar, 46 arkadaşlarının faşist terörün yoğun olduğu illere sürüldüğünü 110 arkadaşlarının da sürgün edildikleri yerlerde "kadroları olmadığı" gerekçesiyle açıkta bırakıldığını bildirdiler.

Bu arada, Bakanlığa yerleştirilen MHP'li militanların sık sık koridorlarda "Milliyetçi Esat..." şeklinde slogan attıkları ve yaklaşık 50 kadar militanın kafeteryadan yemek yiyerek parasını ödemedikleri ve Bakanlık'ta çalışan ilerici memurlara baskı yaptıkları belirtildi.

MTA'da durum

Öte yandan, kısa adı MTA olan Maden Tetkik Arama Enstitüsü'nde 30 kişi tutuklandı. İş ve İşçi İlişkileri Dairesi Şube Müdür ve yardımcılıklarına MHP'li militanların getirildiği, tutuklanan 30 kişinin de, faşist MTA-İŞ ile İş ve İşçi İlişkileri Şubesi'nin ortaklaşa ihbarı sonucu tutuklandığı öne sürüldü.

MTA'da ayrıca üst düzeydeki 27 yöneticinin görevlerinden alınarak başka yerlere atandığı öğrenildi.

Maden Dairesi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Maden Dairesi Başkanlığı'nda bir süredir devam eden sürgünlerin MHP yanlısı Müsteşar Muavini'nce planlandığı öne sürüldü. 300 memurun çalıştığı Maden Dairesinde 147 kişilik sürgün listesinin hazırlandığı ve dairede giderek polis ve jandarma baskısının yoğunlaştığı bildirildi.

GÖSTERGE

İlk günler bizi haklı çıkarıyor

Aslan Başer KAFAOĞLU

Devalüasyon ve fiyat zamları bu yazı yazılırken tam sekiz gününü doldurdu. Ve ilgililerin, kararları alkışlayanların değil bizim dediklerimiz doğru çıktı. Şöyle ki:

1– Olmayan mala zam yapılması o malı karaborsadan çekmeye yetmez. İşte sigara yok. Bu sabah bir paket Samsun sigarasını 50 liradan aldım. Gazeteye geldim ki herkes iki gündür sigarasız. Dağıttım birer birer, bir tane Samsun alsın diye bir arkadaşı daha karaborsacıların bulunduğu yere gönderdik. 50 liralık fiyat 60 lira olmuş. Margarin zam yapılsa da yapılmasa da yok. Kağıttan da haber verelim:

Bir kilo kağıt SEKA'da 41 liraya çıktı ama karaborsada 50 lira. Elinde bobin kağıdı olanlara müjde...

Sayın Demirel! Hani bu zamlardan sonra çift fiyat olmayacaktı.

2– "Yardım denilen şeyler ya horoz şekeri ya da elma şekeri kadar önemsizdir, aldatmacadır." demiştik. O da doğru çıktı. Ecevit'in Haziran'da aldıkları dışında, bir kaç cılız yardım rakamı dışında bir yardım çıkmadı. Siz bakmayın Almanya'dan kulağa hoş gelen seslere... Ecevit o seslere güvenerek altı ay bekledi.

3– "Türk parası yokluğundan 70 liralık yeni dolar kurunu piyasa kaldıramaz" demiştik. O da doğru çıktı. Devalüasyonu izleyen üç günde sadece 17 kişi transfer istemiyle başvurdu. Başka istem çıkmamış olmalı ki gazeteler vermedi.. Merkez Bankası IMF borçlarını Şubat borç taksitlerine ödeme zorunda kalacak. Gine gazetelerin yazdığına göre sadece Şubat ayında 200 milyon dolar borç ödeyeceğiz. IMF'den gelen yardım-kredi ise sadece 234 milyon dolar. Yani transfer istemi çok olsa zaten Merkez Bankası yandı.

4– Bize gerekli olan para, dış kredi 1 milyara sığmaz. En az 4 milyar dolar almalı dedik. O da doğru çıktı. O kadar ki Amerika'ya giden heyetin bir talebi de Merkez Bankası rezervleri üzerine "konan hacizlerin kalkması". O vakit ilan olunan Merkez Bankası rezervleri de boş birer sayısal görünüş olacak...

Zaman geçtikçe bizim yazdıklarımızın doğrulanması daha da pekişecek ve yetkili-yetkisiz bu kararı övenlerin hesap kitap ve bilimle ilişkileri derecesi belli olacak.. Bizim şaştığımız o değil.. Devalüasyonla birlikte alınan kararları adım adım izledik. Ama gençlik yıllarımızdan bu yana devlet sırlarının basına sızmasına karşı allerjimiz oldu. Bu nedenle bu güne kadar bu perde arkasını anlatmadık. Geride bir kaç zam daha var. Bunlar bitince alınan kararları ve alınış biçimlerini açıklayacağız. Bu bilgiler ve duyup gördüklerimiz, bazı kimselerin bu kararların hangi kısımlarına karşı çıktıklarını da yakından biliyoruz. Bu kişiler kendi serbest istemlerini değil, IMF'nin istemlerini yerine getirdiler. Örneğin Sayın Demirel ve Sayın Özal, IMF'ye devalüasyon yapıldığında elde döviz olmazsa işlemin fiyaskoya dönüşeceğini direnerek belirttiler. Bu yarar sağlamadı. Biz bunu çok iyi biliyoruz. Yani Demirel ve Özal bu devalüasyonun fiyaskoya dönüşeceğini (Dış krediler hemen hazır olmadığı için) biliyorlar.. Bunu IMF'ye de bildirdiler...

Pekiy şimdi hâlâ övünme niye?

Sağlık Bakanlığı'nda memurlar üzerindeki baskılar sürüyor

- BAKANLIKTA GÖREVLİ POLİSLERİN KADIN TUVALETLERİNİN KAPISINA DİKİLEREK, GELİP GİDENLERE LAF ATTIKLARI BİLDİRİLDİ

ANKARA (DEMOKRAT)

Sağlık Bakanlığı'nda çalışan memurlar üzerindeki baskılar sürüyor. 1977 yılında sınava giren faşistlerin işe alınmasının ardından, Bakanlıkta kurulan polis karakolunda görevli Pol-Bir'li polis memurlarının çalışanları dövdükleri, hakaret ettikleri ileri sürüldü.

2.MC döneminde usulsiz olarak işe alınıp CHP döneminde çıkarılan faşistlerden 50'sinin yeniden işe alındıkları 50 kişinin de bu yeniden işe alınanları korumak için Bakanlığa geldikleri ve koridorlarda dolaşarak, çalışanları tehdit ettikleri ifade edildi. Bakanlıkta kurulan polis karakolunda görevlendirilen Pol-Bir'li polis memurlarının kadın tuvaletlerinin kapısına dikilerek, gelip gidenlere laf attıkları o yüzden bayan memurların tuvalete bile giremedikleri bildirildi.

Mehmet Sakalar, Ömer Şahin ve Hayati Şahin adlı memurlarla Hacı Kavlak adlı müstahdemin kapıda durarak devrimci çalışanları dövmeye çalıştıkları, dövemediklerini de polislere dövdürdükleri öne sürüldü. Sağlık Bakanlığı'ndaki bu saldırıları Zat İşleri Müdür Muavini Mustafa Pınarcıoğlu ile İbrahim Mendilci'nin yönlendirdikleri ifade edildi.

Diyarbakır'da pek çok lise mezunu üniversite sınavlarına katılamayacak

DİYARBAKIR (DEMOKRAT)

ÜSYM giriş formlarının Diyarbakır'a çok az gönderilmesi nedeniyle pek çok lise mezunu üniversite seçme sınavlarına katılamayacak.

Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, bu yıl Diyarbakır'a sadece 3750 tane ÜSYM Giriş Form Dilekçesi gönderildi. Bu sayının ancak bu yıl mezun olanlarla birlikte beklemelilerin çok küçük bir bölümünün gereksinmesini karşılayabileceği bildirildi. Oysa geçen yıl Diyarbakır'da kopya çektikleri gerekçesiyle öğrencilerin yarısından fazlasının sınav sonuçları iptal edilmişti.

Eğitimde eşitsizliğin yanında bu tür engellemelerde bulunulması öğrenci ve veliler tarafından tepkiyle karşılandı.

PUİS Başkanı ŞUAYİP DİLMEN

"ENERJİ AÇIĞININ PETROL YOLUYLA KARŞILANMASINDAN VAZGEÇİLSİN"

İSTANBUL (THA)

Petrol Ürünleri İşverenler Sendikası Başkanı Şuayip Dilmen, deniz ve demiryolu ulaşımına ağırlık verilmesi, enerji açığının petrolle karşılanmasına son verilmesi ve inşaatlarda ısı kaybını önleyici tecrit konularına önem verilmesi gerektiğini bildirdi.

Dağıtımın ülke çapında rasyonel esaslara bağlanabilmesi ve bölgeler arasında dengeli bir dağıtımın sağlanabilmesi için, kısa ve uzun vadeli önlemlerin alınması gerektiğini kaydeden Dilmen, Türkiye'de petrol aramasının seferberlik haline getirilmesi ve bir petrol arama vakfının kurulması gerektiğini savundu.

Karaborsanın önlenmesi için petrol fiyatlarının ve bayi kârlarının gerçekçi düzeye yükseltilmesi gerektiğini söyleyen Dilmen, ayrıca Petrol Ofisi'nin bir anonim şirket haline getirilmesi ve milli rafineri üretiminin tümünün Petrol Ofisi tarafından dağıtılması gerektiğini öne sürdü.

Çukobirlik'te işçi kıyımına hazırlanılıyor

ADANA (DEMOKRAT)

Çukurova Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri Birliği bünyesinde yeni bir işçi kıyımına hazırlanıldığı ve Birlik Yönetcilerinin bu konuda gizli çalışmalar yaptıkları bildirildi.

Çukobirlik Genel Müdürlüğü'nce, Birliğe bağlı işyerlerine gönderilen bir yazıda Ecevit Hükümeti döneminde işe alınanların listesi ve bordro durumları istendi. Edinilen bilgiye göre, 21.1.1980 gün ve 10801/1598 sayılı yazıda, 31.12.1977 - 30.11.1979 tarihleri arasında Çukobirlik'e işçi olarak alınan personelin aylık maaş bordroları ve sözleşmeden doğan yan ödeme bordrolarının ivedilikle Genel Müdürlüğe gönderilmesi istenirken, diğer taraftan da kıyıma uğrayacak işçilerin listelerinin hazırlanmaya başlandığı duyuruldu.

İşçi kıyımının yapılacağı haberlerinin yayılması üzerine Çukobirlik'e bağlı işyerlerinde üretimin azaldığı ve işçiler arasındaki huzursuzluğun giderek büyüdüğü belirtiliyor.

Kırıkköy halkı Aras nehri üzerine köprü istiyor

ERZURUM (THA)

Horasan ilçesine bağlı Kırıkköy halkı adına konuşan köy muhtarı Kasım Kızılkaya, köylerini Horasan'a bağlayacak bir köprü istediklerini açıkladı.

Muhtar Kızılkaya köylerinin Horasan Köprüsü'ne yakın olması nedeniyle köprü yapımının bu güne kadar ertelendiğini, Yol Su Elektrik Bölge Müdürlüğü'nce köprünün projesinin hazırlandığını, ancak yapıma başlanması için işin 1980 programına alınması gerektiğini kaydetti.

27 memur çeşitli illere sürgün edildi

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne MHP militanları dolduruluyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nde çalışan 27 memur özellikle faşistlerin etkin olduğu illere sürgün edildi. Gerçekleştirilen bu sürgünlerin, 200 dolayında memuru kapsayan sürgün listesinin bir parçası olduğu öne sürüldü.

Bir süreden beri ilerici memurlar üzerindeki baskı ve saldırıların yoğunlaştırıldığı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nde bu sürgünlerle MHP yanlısı militanlara kadro açıldığı, böylelikle BTGM'nin faşistlerin bir örgütlenme üssü haline getirilmeye çalışıldığı belirtildi.

Arkadaşlarının sürgün kararnamelerinin çıkartılmasından sonra Genel Müdürlükteki uygulamalarla ilgili olarak bilgi veren BTGM çalışanları, faşist militanların geceleri Genel Müdürlük binasında toplantı yaptıklarını, sık sık içki içip sarhoş olan bazı kişilerin koruma görevlisi gibi gösterilerek bina içinde dolaştığını ve ilerici memurlara sataştığını söylediler.

BTGM'deki sürgün ve baskıların, CHP'li Ordu milletvekili Günay'ın AP'ye geçişinde önemli rol oynayan Genel Müdür Rafettin Şahin tarafından tezgahlandığını öne süren memurlar, dışarıdan gelen ziyaretçilerinin faşist militanlar tarafından dövüldüğünü belirttiler.

BTGM'den sürgün edilen 27 memurun isimleri şöyle "Nejat Çenesiz, Kerim Tombuloğlu, Tümer Derinbay, Yılmaz Yalçınkaya, Fuat Gökbayrak, Engin Pekel, Hasan Demirer, Fikriye İmren, Mansur Abbasigil, Zafer Gencer, Suat Çoragan, Ufuk Özet, Ali Yıldız, Hasan Peker Oral, Adnan Yılmaz, İbrahim Erden, Yusuf Çevik, Kamil Kurugöl, Taylan Camkarten, Metin Uzun, Hüsnü Tekin, Selçuk Mutlu, Kasım Yalçınkaya, Attila Tanyolaç, Kemal Doğanay, Yılmaz Sever"

SİMEL'de 10 işçi işten atıldı

ANKARA (DEMOKRAT) İller Bankasına bağlı muteahhit şirket olan SİMEL Limited Şirketinde 10 işçi gerekçesiz olarak işten atıldı. Bu 10 işçiden 8'inin kadrosuz olarak çalıştırıldıkları öğrenildi. Toplam 30 işçinin çalıştığı işyerinde kalan 20 işçinin de işten atılmaları bekleniyor.

Su–İnşaat–Makina–Elektrik Limited Şirketi (SİMEL) işvereni işten çıkarılan işçilere birer yazı yazarak, kendilerinin 1475 sayılı yasaya göre işten çıkarıldıklarını, ihbar tazminatlarını alarak işyerini terketmelerini istedi.

İşçiler adına yapılan açıklamada, sendika ile işverenin işbirliği sonucu 1 kişinin işten çıkarıldığı, bu uygulamanın yeni hükümetin işçi haklarına saldıran politikasının bir ürünü olduğu bildirildi.

Emekli Sandığı'ndaki atamaların yasa dışı olduğu öne sürüldü

Emekli Sandığı Genel Müdür ve Müdürler Kurulu üyelerinin yasalara aykırı olarak değiştirildiği ve Genel Müdürlüğe getirilen MHP eğilimli Ahmet Sanver Doğu ile AP eğilimli Hasan Dinçer ve Ahmet Göktepe'nin kıyım listeleri hazırladıkları bildirildi.

Bilindiği gibi Bakanlar Kurulu'nun 16.1.1980 tarihli ve 8/97 nolu kararıyla iki Yönetim Kurulu üyesi değiştirilmiş ve bu kişilerin "boş bulunan üyeliklere" atandıkları belirtilmişti.

Kendileriyle görüştüğümüz bazı Müdürler Kurulu üyeleri Kurul'da boş üyelik olmadığını ifade ettiler.

Bu arada Müdürler Kurulu üyeliğine getirilen eski Bakan ve AP Milletvekili Hasan Dinçer'in 1976-77 yılları arasında da Emekli Sandığı Müdürler Kurulu üyeliği yaptığı, bu dönemde Emekli Sandığı hesaplarının KİT komisyonunda onaylanmadığı bu nedenle, aynı göreve getirilmesi için mahkeme kararı gerektiği ileri sürüldü.

"Sigara üretimi özel sektöre verilirse, TEKEL'in hazineye desteği kalkacak"

MALATYA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası Malatya Merkez Şubesi Başkanı Cevdet Ayeri, sigara üretiminin özel sektöre verilmesi ile Tekel'in devlet hazinesine olan besleyici desteğinin tamamen ortadan kalkacağını savundu.

Cevdet Ayeri özetle şöyle dedi:

"Bugünkü ölçülerde devletten vergi kaçıran özel sektör, Tekel'in karşısında vaziyet alacak olursa, devlet hazinesinin başlıca besleyici söktörü olan Tekel'in bu desteği ortadan kalkmış olacak, ve bunun yanısıra istihdam politikası alt-üst olacaktır."

GÜNÜN GÖZLEMİ

Kaht-ı Rical

Ergin ATASÜ

Ülkemizde yönetimin birinci derecede sorumlusu Demirel'in, son zamlara ilişkin açıklamalarını üç gün, üç gece dinledik. Gerdan kırarak, meydan okuyarak, zaman zaman küçümseyerek, alay ederek süren bu açıklamalar herkesi aydınlattı sanırım. Dudaklarda acı gülümsemelerle milyonlarca seyircinin ve dinleyicinin bu politika sanatcısını dikkatle izlediklerini biliyorum.

Demirel kendi tavrı söz konusu olduğu zaman yakın geçmişimizde eşini görmediğimiz ve gelecekte de kolay kolay karşımıza çıkmayacak olan bir yapıyı sergilemektedir. Bu yapının özelliklerini şöyle özetliyebiliriz:

1– Karşısındakini fazla önemsememek, hatta ciddiye almamak.

2– Bütün fikir hareketini düz mantık dediğimiz, iki seçenekli (biri olumlu, diğeri olumsuz) Olayın gerçek nedenini gözlerden kaçıran fakat ilk ağızda insana" adam ammada mat etti ha" dedirten bir yöntem üzerine oturtmak.

3– Mimik ve jestleri bol kullanmak. (Bunları o kadar zengin kullanıyor ki insan hayranlıkla izliyor/ Zaman zaman gerdan kırmaları, yumruk atmalar, hırçın pozlar, göz süzmeler, ileriye doğru hamleler, bakarak bekleyişler)

4– Bütün bu rahat davranışların ardında, gizlenemeyen bir korku (sahi Süleyman Bey neden korkar? Bunca gerçek dışı bilgiyi gerçekmiş gibi hatta insana belki kendisi de inanıyor dedirtecek kadar rahat aktaran bu lider neden korkar, bir türlü akıl almıyor)

5– Bütün bilim dışı yöntemleri kullanarak, bilimsel hesap adamı olduğunu cümle cihana kabul ettirebilmek.

6– En önemlisi üç gün önce söylediğinin üç gün sonra aksini savunmak ve "dün dündü, bu gün bu gündür" ilkesine görülmemiş ölçüde bağlı olmak...

Şimdi elimizi vicdanımıza koyup düşünelim, bu denli meziyetleri kişiliğinde toplamış, ağzını açtığı zaman kamuoyunun parmağını ağzında bırakan bir lider daha var mıdır?

"Yoktu ama artık böyle bir lidere daha sahibiz"

Boşluktan geldi bu ses... Amma insanı düşündürüyor. Sahi bu ikinci kim diye? Politika sahnemizde epeydir varolan adından saygıyla bahsettiğimiz bu ikinci kişide zaman içinde eline olanaklar geçtikçe gerçek kişiliğini ortaya koymuş o da kamuoyunun parmağını ağzında bırakmış bir lider. Hemen bildiniz değil mi? Sayın Ecevit...

Onun da kendine özgü yapısı yine yakın geçmişimizde ve geleceğimizde eşine kolay rastlayamayacağımız bir kişiliği sergiliyor Onún özelliklerini de sıralayalım.

1– Karşısındakini fazla önemsememek, kendisini de fazla önemsememek (bu konuda birinci lidere fark atıyor)

2– İktidar ve muhalefet mantığı dediğimiz iki tür mantık kullanmak (ki iktidarda kendisinden başka kimsenin fikrine ve konuşmasına aldırmamak, muhalefette başta işçi kesimi olmak üzere her kesimi mücadeleye çağırmak)

3– Sürekli bir acı ifade ve tikler. Bu acı ifadenin eskiden gerçekten halkın içinde bulunduğu zor durumdan kaynaklandığını sanırdı herkes, ama zaman içinde halkın değil kendi içinde bulunduğu çelişkili ruh yapısından kaynaklandığı anlaşıldı. Tiklere gelince, o da kendisiyle hesaplaşamamış, iç rahatlığı nedir bilmeyen her insanda olan cinsten bir şey....

4– Muhalefetin dışında bulunduğu her görevde ne yapacağını bilememek ve bilenlerden nefret etmek.

5– İthal malı bilim hayranlığı, fakat bu bilimin hangi koşullarda yaratıldığını ve ne için kullanıldığını merak etmemek.

6– Söyledikleriyle yaptıkları arasında ilgi kurmak gereğini duymamak

7– Sıkışınca hastalanıp ortadan kaybolmak (evvel yok idi bu adet yeni modalandı)

Yeni ekonomik önlemler denilen oyun emekçi halkımızı arkadan hançerlerken birbirinden baskın özelliklere sahip bu iki lider suskun kamuoyu karşısında yine sahnedeler, ama artık eskisi kadar neşe yaratamıyorlar. Güldürünün de ücreti emekçi halkımızın dayanacağı boyutları aştı. Bakalım yakın gelecek ne gösterecek. Ortadoğu ülkelerinden birinin temsilcisi ile özel bir görüşme anında söylediği şu söz kulaklarımda yankılanıyor. "Emperyalizmin en büyük kötülüğü; gerçekten yurtsever ve dengeli insanların lider olarak sivrilmelerini engellemekte ortaya çıkmıştır. Bunun ne zaman farkına varacağız?"

* Devlet adamı noksanı

Ankara'da bir devrimci öğrenci öldürüldü

Önceki gün saat 21.30 sıralarında Hoşdere Caddesinde duvarlara sıkıyönetim aleyhinde yazı yazan Halkın Kurtuluşu taraftarı bir grup üzerine güvenlik kuvvetlerinin ateş açması sonucu bacağından yaralanan ODTÜ 2.ci sınıf öğrencisi Mehmet Sinan Sümer kaldırıldığı Hacettepe Hastanesinde kan kaybından öldü.

Bu arada duvarlara yazı yazan grup ile güvenlik kuvvetleri arasında çatışma çıktığı da öğrenildi.

• Ziraat Fakültesinde devrimci öğrencilere silah çeken Rasim Topçu adındaki bir faşist silahıyla birlikte yakalandı. Okul içinde devrimci öğrencileri silahla tehdit eden saldırganın polisin gelmesiyle silahını atıp kaçmaya başladığı ancak öğrenciler tarafından yakalandığı öğrenildi. Ziraat Fakültesi Öğrenci Derneği (Genç Ziraat—Der) yetkilileri olayla ilgili olarak yaptıkları açıklamada saldırganın silahının Pol—Bir'li polisler tarafından saklandığını, davacı olarak Aydınlıkevler Karakoluna giden devrimci öğrencilerin nezarete alındığını saldırganın ise geceyi komiserin odasında geçirdiğini söylediler.

Öte yandan silahlı faşistin yakalanmasından sonra okuldaki devrimci öğrencilerin polisler tarafından yere yatırılarak coplandığı ve 20 devrimci öğrencinin gerekçesiz olarak gözaltına alındığı bildirildi. Öğrenci Derneği yetkilileri okulda öğrencileri silahla tehdit eden faşist Rasim Topçu'nun evinde polisce yapılan aramada boğma zinciri ve çeşitli suç aletlerinin ele geçirilmesine rağmen aynı evde bulunan kişilerin gözaltına alınmayarak serbest bırakıldığını öne sürdüler.

• İDMMA Elektrik bölümü öğrencisi Musa Öznur Yıldız Sağır ve Dilsizler Okulu köşesinde elinde olduğu bildirilen bombanın patlaması sonucu yaralandı. Kaldırıldığı Şişli Çocuk Hastahanesinde öldü.

• Eminönü'nde işçi Rasim Çapanoğlu'nun kimlikleri saptanamayan kişilerin bıçaklı saldırısına uğradığı ve Samatya SSK Hastahanesine kaldırıldığı bildirildi.

• Zeytinburnu Nuripaşa Mahallesindeki simitçi fırınında işçi olarak çalışan Ali Aydoğdu henüz saptanamayan bir nedenle silahla yaralanarak Çapa Tıp Fakültesine kaldırıldı.

• Cağaloğlu Alayköşkü Caddesindeki bir işhanının boşluğunda iki gün önce öldüğü sanılan Halis isimli bir kişinin cesedinin bulunduğu açıklandı.

• Şehremini Pazar Tekke Sokakta bulunan İbrahim Üçmen ve ortaklarına ait Halk Tüketim Kooperatifine kimliği belirsiz kişiler tarafından patlayıcı madde konulduğu, dükkan ve çevresinde maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

• Yenibosna semtinde bir bankayı korumakla görevli jandarma Komando Çavuşu Ramiz Konuş'un Kocasinan'daki bir kahvehanede tüfeğini kullanarak intihar ettiği bildirildi.

• İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesinde önceki gün, "Devrimci Sol-Dev-Genç" imzalı bir pankartın asılmasını engellemek için güvenlik kuvvetlerinin yemekhanede, ateş açmaları ile başlayan ve üç kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan olaylar üzerine bugün Üniversite'ye bağlı tüm binalarda forumlar yapıldı, daha sonra öğrenciler bir günlük boykot kararı olarak gruplar halinde kısa süren yürüyüşler yaptılar.

• Işık Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu öğrencileri okul önüne İETT'den otobüs verilmemesi üzerine bir İETT otobüsünü kaçırarark, okullarının bahçesine götürdüler. Öğrencilerle, daha sonra İETT İşletmeler Müdürlüğünden görevliler görüştü. Öğrenciler kendilerine bir otobüs verilmesi için 10 gün süre tanıdılar ve isteklerinin yerine getirilmesini istediler.

• "Biz Nahit Kumbasar'ın akrabası olmadığımız için mi hat verilmiyor?" diyen öğrenciler c[illegible]n [illegible]ahçe[illegible] bulunan otobüsün içine taleplerini duyuran bir pankart astılar.

40-50 kadar güvenlik görevlisinin olaylar sırasında okulun çevresini sardığı görüldü.

• Maçka'da bulunan Abdi İpekçi Yurdu'nun yemekhanesindeki bir grup öğrenciyle görevli jandarma yüzbaşısı arasındaki tartışma üzerine güvenlik kuvvetleri çevrede geniş operasyonlar düzenleyerek aramalar yaptılar.

• TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın 29.4.1979 tarihinde "1 Mayıs da Taksim 1 Mayıs alanında olacağız" başlıklı demecini basına dağıtarak yayın yoluyla halkı suç işlemeye tahrik etmekten İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nce bir ay hapis cezasına çarptırılmış ve bu ceza ertelenmişti. Sözkonusu kararın Askeri Yargıtay'ca oybirliğiyle onaylandığı bildirildi.

• MHP Zeytinburnu ilçe binası çıkan yangından sonra tamamen yandı. Yangının çıkış nedeni araştırılıyor.

DİYARBAKIR'DA BİR BAŞKOMİSER YARALANDI

• Bağlar semtinde TKP—ML imzalı bildiriler dağıttığ. öne sürülen bir gruba engel olmaya çalışan 1. Şube Başkomiserlerinden Üzeyir Ünal silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı. Aynı olaydan kısa süre sonra Gazi caddesindeki Çarşı Karakolu önüne parkedilmiş 3 polis otosuna tahrip gücü yürksek bombalar atıldı.

• Urfa SSK Hastanesinde görevli Dr. Mustafa Toker asistanlık sınavı için geldiği Diyarbakır'da kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

ELAZIĞ'DA CHP BİNASI MHP YANLILARINCA SOYULDU

• Elazığ'da CHP İl Binasına kimliği bilinmeyen kişilerce kapısı zorlanarak girildiği ve içeride bulunan tüm eşyanın çalındığı bildirildi.

Olayla ilgili bir açıklama yapan İl Başkanı Necati Özkaya eşyaların aynı binada bulunan MHP yanlısı kuruluşlarca çalındığı kanısında olduğunu söyledi.

İZMİR'DE 1 AY ÖNCE HASTANEDEN TABURCU EDİLEN GENÇ ÖLDÜ

• İzmir Ballıkuyu semtindeki bir kahveye açılan ateş sonucu yaralanan ve tadavi edildiği hastaneden bir süre önce taburcu edilen Erhan Çatalak adlı kişi önceki gün öldü. Çatalak'ın ölüm nedeninin anlaşılması için otopsi yapılmasına savcılık tarafından karar verildiği bildirildi.

• Yeşildere semtinde bir eve yapılan baskında gözaltına alınan ve Devrimci Yol yanlısı olduğu öne sürülen 5 kişi tutuklandı.

• Yeşildere caddesinde ateş yakarak gösteri yapan bir grup yola barikatlar kurdu. Güvenlik kuvvetlerinin daha sonra olaya müdahale etmesi üzerine gösteri yapan topluluktan 1 kişinin yakalandığı öne sürüldü.

ADANA'DA 110 ÖĞRENCİ GÖZALTINDA

• Adana İ.T.İ.A.'da devrimcilerle faşistler arasında çıkan kavgada bazı öğrenciler yaralandı. Havaya ateş açarak çatışmayı önlemek isteyen güvenlik kuvvetleri olayla ilgili 110 öğrenciyi gözaltına aldı.

ESKİŞEHİR'DE DEVRİMCİ BİR ÖĞRENCİ TUTUKLANDI

• Eskişehir İ.T.İ.A. ya bağlı Eczacılık ve Kimyagerler Yüksek Okulu'nda olay çıkardıkları gerekçesiyle gözaltına alınan öğrencilerden Hüseyin Taşkıran'ın tutuklandığı bildirildi.

ANTALYA'DA ANTBİRLİK SERVİS ARACINA AÇILAN ATEŞLE 1 KİŞİ ÖLDÜ

• Antalya'da Antbirlik servis aracına yaylım aeş açılması sonucunda şöför Turan Sekmen öldü, Antbirlik Muhasebe bölümünde çalışan Selahattin Yürekli ve Fehmi Acar adlı memurlar ile Abdülhalim Halis adlı şöför de ağır yaralanarak Antalya Devlet Hastanesine kaldırıldı. Yaralılardan Fehmi Acar ile Selahattin Yürekli"nin durumlarının ciddi olduğu hastane yetkililerince açıklandı.

İSKENDERUN'DA DEVRİMCİ İSMAİL DÜNYA ÖLDÜRÜLDÜ HACI KÖSE İSE AĞIR YARALANDI

• Faşist terörün kol gezdiği ve güvenlik kuvvetlerinin bugüne kadar olaylara seyirci kaldığı İskenderun Gültepe Mahallesinde dün sabah saat 06.00'da Demir—Çelik Fabrikasında işçi olarak çalışan devrimci İsmail Dünya öldürüldü. İsmail Dünya'nın faşistlerce yolunun kesildiği ve dövülerek komaya sokulduğu daha sonra da kurşunlanarak öldürüldüğü bildirildi.

Öte yandan yine aynı saatlerde işyerine gitmekte olan devrimci Hacı Köse'de faşistlerce dövülerek komaya sokulduktan sonra kurşunlandı. Hacı Köse ağır yaralı olarak İskenderun Devlet Hastanesine kaldırıldı.

"Emekçi halkın adayıyım"

Malatya Bağımsız Belediye Başkan Adayı Remzi Aslan'la söyleşi

"Ezilenler sömürülenler birlik olmasını bilmeli"

—2—

Kerim DOGRU

"Peki Remzi. Belediyeyi faşist güçlere teslim etmek istemeyen tüm emekçi halk güçlerinin desteğiyle, bu seçimlere katıldığını söylüyorsun. Oysa bir partiden katılmanın, oldukça önemli sayılabilecek üstünlükleri var. Bu olanağı neden kullanmıyorsun. Örneğin CHP'den aday olabilirdin

"CHP MC'YE DESTEK OLUYOR"

"Bu yolu seçemezdim... Seçseydim yanlış olurdu... Çünkü, herhangi bir parti adayı olarak seçime katılmamı olanaksız kılan önemli nedenler var. Öncelikle şurası belli ki, siyasi konumlarını bir kenara bıraksak bile, herhangi bir parti adayı olarak seçime katılmam tüm sol güçlerin ortak seçim bloku oluşturmaları önünde engelleyici bir rol oynardı. Ayrıca örneğin CHP'den aday olmam kendi dünya görüşüm ile de bağdaşmaz.

Bu işin bir yanı. Bir de öteki yanı var ki bu da böyle bir şeyi zaten kendiliğinden ortadan kaldırıyor. CHP yöneticilerinin sol güçlerle işbirliği yapmaya niyetleri yok işleri güçleri gerici partilerle diyalog kurmaya çalışmak. Malatya özelinde de durum pek farklı değil.

"MHP MSP'Yİ KULLANMAYI AMAÇLIYOR"

Aralarında hiç mi çelişki yok sağ partilerin. Hangisi daha güçlü. AP mi, MSP mi? Yoksa MHP mi?. Ve bu blokun seçimlerdeki şansı ne?

"Başkan adayında birleşiyor üçü de. Bu konuda aralarında bir çelişki yok. Bu üçlü ittifakta asıl merkez MSP'dir. Yine de bu üç parti kendilerince en makul hesap peşinde koşmaktadır. Tek tek ortaya çıktıklarında çok güçsiz olduklarının farkındalar. İçlerinde en güçlüsü MSP'dir. Malatya'da CHP'den sonra en çok oy alan siyasi partidir. İşin aslı, AP ve özellikle MHP, MSP'nin bu gücünü kullanmayı amaçlıyor. Bu partinin oylarını kendi defterine yazmanın peşinde koşuyor. MHP'nin politikasının ürünü olan bazı siyasi istismar konularına el atmaları da bu yüzdendir.

Malatya ilerici demokrat güçlerin çoğunlukta olduğu bir şehirdir. Bu durum özellikle MHP'yi çok rahatsız ediyor. Özellikle son yıllarda Malatya'da bir takım oyunların ve provokasyonların tezgahlanmasının nedeni de budur.

"Geçmişte olduğu gibi yine provakasyonlar sürüyor mu?"

"Sürüyor. Faşistler güçler dengesini kendi lehlerine çevirmek için akıl almaz işler yapmaktadırlar. Aşiretçilik yapılmakta, mezhep çatışması kışkırtıcılığı yapılmakta ve Malatya halkı birbirine düşman edilmeye çalışılmaktadır. Hamido'nun faşist güçler tarafından öldürülmesinden sonra"

Hamido'yu faşist güçler mi öldürdü?.. Nasıl olur bu?... Bir çelişki değil mi?.. O zaman da her üç parti Hamido'yu desteklemişti. Bu gün de, kardeşini ortak aday gösteriyorlar. Bu açık bir terslik değil mi?"

"Bu bir çelişki değildir. Hamido faşist güçler tarafından katledildi. O günün koşulları dikkate alındığında, Hamido'nun faşist güçlerce öldürüldüğünü çıkarmak mümkündür. Faşist güçler bu toz duman bulutu içinde, mezhep çatışması temelinde kendi hakimiyetlerini kurmaya çalışıyorlar şehrimizde... İşte bu bütünlük içinde yukardaki sorunuza cevap vermek gerekirse, tüm gerici güçlerin tek aday ile seçime katılmaları, Malatya'nın gericileştirilmesi, işgal altına alınması, egemen güçlerin ve özel olarak MHP'nin politikasının bir ürünü olarak görülmelidir"

"Hala Hamido'nun faşist güçlerce öldürüldüğü savını yeterince açıklayamadınız ama.

"Açıklayayım

"Bir de bu seçimlerde yeniden bir Fendoğlu'nun aday gösterilmesini."

"Dediğim gibi çelişki değildir bu. Öyle geliyor ama, çelişki ile ilgisi yoktur. Biraz geriye dönüp, bir düşünelim. Hamit Fendoğlu (Hamido) Ankara'dan gönderilen bir bombalı paket ile parçalanarak öldürüldü. Yanılmıyorsam, zamanın Başbakanı Ecevit bombanın faşistlerin denetimindeki bir devlet kurumunda imal edildiğini açıklamıştı. Ancak ilgililer bu konu üzerinde durmadılar, geçiştirdiler. Hemen söyleyeyim ki Hamido'nun öldürülmesi olayı bir faşist provokasyondan başka bir şey değildir. Yani halkı birbirine karşı kışkırtma olayıdır. Malatya'da gericiliğin etkisinden kurtulamamış, masum sünni halkı topyekün ayağa kaldırıp bir ayaklanma gerçekleştirmeyi amaçlamışlardı. Maraş'tan önce, Malatya'yı da Maraş'ın bugünkü durumuna çevirmeyi amaçlamışlardı. Hamido'yu öldürerek halk üzerinde şok yaratıcı bir etki yaratabilirlerdi. Ortada kesin bir gerçek var: O da, ister gizli ister açık olsun, Hamido'nun faşist örgütlerce katledildiğidir. Aklın almayacağı şey ise Hamido'nun eli kanlı katillerinin şimdi de Hamido için sahte gözyaşları dökerek ortalıkta dolaşmasıdır. Sözün kısası, MHP yönetimine düşmek istenmiyorsa, özellikle AP ve MSP'ye oy verenler bu gerçeği iyice kavramak zorundadır."

FAŞİSTLER, MEZHEP FARKLILIĞINI İSTİSMAR EDİYOR"

"Öteden beri, bu savlar öne sürülür. Yer yer de bu savların gerçeklik kazandığı görülür. Mezhep farklılıkları ve diğer farklılıklar nasıl oluyor da istismar konusu edilebiliyor? Biraz açar mısınız?"

"Evet, bu gerçekten de enine boyuna ele alınması gereken bir konu. Alevi sünni çatışmasını körükleyenler faşistlerdir. Mesela, Malatya'yı ele alırsak, şehrimizde MHP'nin kendi başına belli bir gücü ve etkinliği yoktur. MHP, özellikle AP ve MSP'ye oy veren ve henüz sınıfsal bilinç kazanamamış, gericiliğin etkisi altında kalan sünni kesimden masum insanları kendi kabında eriterek güçlenmeyi hesaplamaktadır. Bu gücü elde etmek için aşiret kavgalarından, özellikle de alevi sünni çatışmasından yararlanmaktadır. MHP, özellikle alevi sünni halkın birlikte yaşadığı Malatya gibi bölgelerde de güçlenmek için mezhep farklılıklarını kendine temel almaktadır.

"SÖMÜRÜ, BASKI ALEVİ–SÜNNİ AYRIMI YAPMIYOR."

"Peki başkanlığa aday biri olarak, gerek seçimler öncesinde gerekse eğer kazanırsan seçimlerden sonra, bu konuda izleyeceğin politika ne olacak?"

"Seçim sonrasını bırakalım da, öncesini düşünelim. Çünkü denizi görmeden paçaları sıvamak doğru olmaz. Bir kere tekrar tekrar bu meselenin nereden kaynaklandığını vurgulamak şart. Şehrimize MHP'liler gelene kadar biz alevi sünni çatışması diye bir şey bilmezdik. Halkımız yüzyıllardır birlik ve kardeşlik içinde yaşamış bir halktır. Hep aynı mahallede aynı sokakta oturmuşuz, hala da oturmaktayız. Fazla uzağa gitmeye gerek yok, ben kendimi örnek vereyim. Kendimi bildim bileli, ailem de ben de alevi komşularımızla dostluk içinde yaşamışız...'

"Yani siz sünni kökenli misiniz?"

"Evet, sünni kökenliyim. Bugüne kadar bir kere dahi, ayırım gözetmedim. İşin asıl önemli yanı, bu özelliğim, yani sünni kökenli olmam, gerici faşist güçleri oldukça etkiliyor. Ters yönden tabi. Önemli bir seçim taktiklerini boşa çıkarmış oluyorum böylelikle. Mesele, aslında hiç bir zaman alevi-sünni meselesi olmadı ve bundan böyle de olmayacaktır. Kendimden örnek vereyim istersen. İşçi olarak çalışırken de patron beni sünni olduğum için farklı, diğerlerini de alevi olduğu için farklı sömürmemiş. Sömürüyse sana da bana da, aleviye de sünniye de var. Baskıysa, var. Zaten bilinçlenmeye başladığım zaman şunu daha kolay görmeye başladım: Patron olsun ağa olsun, çıkarları bir olduğu zaman, birbirlerinin alevi-sünni olduğuna bakmaksızın çok rahat anlaşıyorlar. Ama sıra işçilere gelince, patronun kiralık adamları, yani kendilerine ülkücü diyen adamlar hemen işçilerin arasında yok sen alevisin, yok sen sünnisin, yok sen filan aşirettensin, yok sen falan aşirettensin diye nifak tohumları ekiyorlar. Ben bunu kendi hayatımda yaşadım, gördüm. Gördüm ki, mesele alevi sünni meselesi değil, ezen ve ezilen meselesi. Ezenler sömürenler nasıl ki birbirlerinin mezhebine bakmadan birlik olabiliyorsa, biz ezilenler sömürülenler de aynı şekilde birlik olmasını öğrenmeliyiz. Öğrenemezsek zararını biz çekmeye devam ederiz. Diyorum ki, alevi-sünni çatışması yok, bunu böyle göstermeye çalışanlar faşistlerdir. Öyleyse faşistlerin halka saldırıları vardır. Bunun karşısına hep birlikte dikilelim."

Remzi Aslan'ın örgütlü bir mücadele deneyinden geçip sendikal bir uğraştan gelmiş olması gerçekten önemli Malatyalılar için...

"Ben bir de CHP'nin durumunu merak ediyorum."

"Tüm ilerici ve devrimci güçler ise sağ cepheye karşı ortak bir seçim cephesi oluşturmanın gerekliliğine inanarak ortak bir platform için çalışmalarını sürdürdüler. Bu çalışmalar sonucu ortak bir seçim bloku yaratıldı. Sol güçlerin birleştiğini gören CHP yöneticileri ise harekete geçerek CHP'lilerin çoğunluğunun desteklemediği Hüseyin Deniz'i aday gösterdiler. Şuradan belli ki Hüseyin Deniz bir dönem milletvekilliği yaptıktan sonra bir daha milletvekili bile seçilememişti. Aklı başında hiç kimse bu durumda CHP yöneticilerinin kazanmak amacıyla belediye seçimlerine katıldığını söyleyemez. Zaten kazanamayacaklarını da kendileri de çok iyi bilmektedir."

"Peki, CHP'nin bu tutumu CHP'li seçmenlerce ve genel olarak halk arasında nasıl yorumlanıyor? Ne diyorlar bu işe?"

"Başta bir çok CHP'li olmak üzere CHP'nin sağ güçlerin ekmeğine yağ süren bu tutumu halk arasında tepkiyle karşılandı."

"BELEDİYELER HALKIN YÖNETİMİNDE OLMALIDIR"

"Son bir sorum var: Seçilme şansınız ne?"

"Belirttiğim gibi, Malatya'daki koşullar beni seçimi kazanmaya mecbur bırakmaktadır. Demirel'in deyimiyle kazanmaya mahkumum. Eğer Malatya halkının esenliğini düşünüyorsak, seçimleri faşistler kazanmamalıdır. CHP yöneticilerinin bölücü tutumunu, faşistlerin her türlü sahtekarlığını ve muhtemel provokasyonlarını etkisiz kıldığımız oranda başarı kazanma şansım artar.

Bir de şunu belirtmek isterim. Yerel yönetim kurumları doğrudan halkın yönetiminde olmalıdır. Halk belediyelerin yönetimine katılmalıdır ki, sorunlarını kendi iradesiyle ve kendi çıkarı yönünde çözebilsin. Bugün Malatya halkının yığınla sorunu var. Halkın kendisi karar vermediği sürece belediyelerin olanakları ağalar beyler için kullanılıyor. Buna bir son vermek gerek artık. Halkın cebinden çıkan paralar yine halka hizmet için kullanılmalıdır. Bunun için de halkın belediyelerin yönetimine katılmasını ben şart görüyorum."

BİTTİ

İngiliz gazetesi Financial Times'a göre

Türkiye yine hasta adam

İngiltere'de yayınlanan Financial Times gazetesinin 28 Ocak tarihli sayısında Türkiye hasta adam olarak nitelendi ve kurtuluş yolu olarak da Türkiye'nin yabancı sermaye, petrol şirketleri ve bankalara açılmasını gösterdi. Bu etkili İngiliz gazetesine göre, Türkiye'nin batıya bağımlı olması bugünkü halinden çok daha iyiymiş. IMF önerilerini uygulayan Ecevit'den sonra Demirel hükümeti de kapıları alabildiğine yabancı şirketlere açacağa benziyor.

● TÜRKİYE'NİN STRATEJİK DEĞERİNİN KARŞILIĞI PAHALI OLABİLİR. AMA TÜRKİYE'Yİ BUGÜNKÜ ÇALKANTI İÇİNDE BIRAKMAK ÇOK DAHA PAHALI OLACAKTIR.

● "...ESKİ BAŞBAKAN ECEVİT, İKTİDARDA KALABİLDİĞİ SÜREYİ İMF'YE BORÇLUDUR. BUGÜN TÜRKİYE'DE KİMİ ÇEVRELER IMF'Yİ "ECEVİT" HÜKÜMETİNİN BAŞI" OLARAK NİTELİYORLAR..."

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tarih kendi kendini yeniler; o, bir tekrardan ibarettir.

Türkiye'nin generalleri, kendilerine bir zamanlar, "Avrupa'nın hasta adamı"denmiş olmasından yakınır, bu deyimden hiç hoşlanmazlar. Ne var ki, Çar Nikola'nın tanımı sanki bu günün Türkiye'si için yapılmıştır.

Türklerin bir kısmı, hükümetin yeni açıkladığı, son yılların en ağır zamlarından oluşmuş "önlem paketi"nin açıklanmasından hemen sonra böyle bir sıfatın kendilerine yakıştırılmasından hoşlanmayabilirler. Eğer "tarih, dersleri de içinde taşımak zorunda değilse" haklı da olabilirler.. Ama, yaşananın verdiği acı deneyimler tekrarlanmamalıdır.

Bu defa batının da alacağı dersler vardır. Çünkü batı, geçtiğimiz yüzyılın Osmanlı Devleti üzerinde söz sahibiydi. Günümüzde batı, Türkiye'nin yaşamakta olduğu krizin sorumluluğunu taşıyıp taşıyamıyacağından emin olmalıdır.

Geçtiğimiz günlerde açıklanan "önlemler" gerçekten olumsuz etkiler taşımaktadır. Tüm zamların yanısıra, Türk Lirası'nın % 33 oranında devalüe edilmesi, Türk halkının satın alma gücünü, büyük ölçüde düşürecektir. Bunun, arz-talep dengesini felce uğratacağı, üretimi büyük ölçüde düşüreceği açıktır. Tüm bunlar Türkiye'yi "sıfırdan başlamış" bir ülke görünümüne büründürmektedir.

"Saksı içinde ekonomi" yaratmanın devri çoktan geçmiştir. Ülke artık, yabancı sermayeye, petrol şirketlerine ve bankalara açılmalıdır.

Yabancılar için "modern bir Türkiye" hiç bir zaman kolaylıkla var olmamıştır. Osmanlıların yaptığı kapitülasyonlar örneği Türkiye'nin gözünü iyice korkutmuştur. Ama Türkiye'nin unutmaması gereken nokta ekonomilerin günümüzde "ulusal" olmaktan çıktığıdır.

IMF, her ne kadar Türkiye'de karikatürcüler için bol bir malzeme kaynağı olduysa da, eski Başbakan Ecevit, iktidarda kalabildiği süreyi IMF'ye borçludur. Bu gün Türkiye'de kimi çevreler, IMF'yi "Ecevit hükümetinin başı" olarak niteliyorlar.

Ne IMF, ne de yabancı bankalar, son yapılan zamların yerine başka bir alternatif sunamadılar. Demirel ise, 1970'lerde girişilen bu türden bir "Önlemi"bile örnek olarak gösteremedi. Çünkü o zaman bir "felaket"olarak nitelendirilen durum bile, bugünden kat kat iyiydi.

Bu türden sorunlar, yaşanmakta olan anarşiyle de bütünleşince içinden çıkılmaz bir hal alıyor. Bugün, her ay 200 kişinin öldüğü bir ülke Türkiye....

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

Amerika, islam ülkeleri Konferansında aradığını bulamadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı'nın salt Sovyetler'in sert bir dille kınandığı bir toplantı olması beklenirken,Konferans Sovyetler'in Afganistan'dan askerlerini çekmesini istemekle yetindi ve buna karşılık olimpiyat boykotu dışında herhangi bir önlem getirmedi. Öte yandan gerek Arap "Kararlılık Cephesi" ülkeleri ve gerek de İran'ın etkisiyle, Mısır'ın uzlaşma politikası mahkûm edildiği gibi, Amerika'nın İran'a yönelik ambargo girişimleri de kınandı. Pakistan Dışişleri Bakanı Aga Şahi kapanış konuşmasında, "Sovyetler Birliği'nin İslam dünyasının aldığı kararlardan gerekli sonuçları çıkarması gerektiği"ni söyledi. Aga Şahi'nin bu sözleri Pakistan'ın Belucistan sorununda Sovyetler'in herhangi bir destekleme tavrına karşı, İslam ülkelerinin desteğini sağladığı ve bu konuda uyarı getirdiği yolunda yorumlandı.

Konferans sırasında İran delegesi, ülkesine ekonomik ambargo uygulayan Amerika'nın kınanmasını, bu yolda karar alınmazsa konferansı terkedeceklerini bildirdi. İran'ın verdiği karar tasarısına Irak ve Türk delegelerinin karşı çıkması yoğun tartışmalara yolaçtı. Bu delegeler sözkonusu önlemlere Tahran'daki Amerikan Elçiliği'nin işgalinin neden olduğunu, bu nedenle işgal olayına da değinilmesi gerektiğini bildirdiler. Tartışmalar sonucunda hazırlanan karar tasarısında, Amerika ile İran arasındaki anlaşmazlıkların barışçı yoldân çözülmesi yolunda dilekte bulunuldu ve "İran'a karşı uygulanacak her türlü baskı, yıldırma ve ekonomik önlem yolunda yapılan tehditlere karşıyız"denildi. Kararda ayrıca İran'ın ABD'de dondurulan paralarının serbest bırakılması istendi ve İslâm dünyasının İran'ın siyasal bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne büyük önem verdiği belirtildi. Kararda "İslam yasalarına dönen İran halkının yanındayız" deniliyordu.

İslam Konferansı'nın İran konusunda aldığı karar yanında Mısır'a karşı gösterdiği tavır da Amerika için bir yenilgi anlamına geliyordu. İslam Konferansı'nın Amerika'yla doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili kararlarından sonra İslam Konferansı ile ilgili haberler "büyük basın"ın sayfalarında geri plana geçti. Öte yandan Afganistan konusunda çok kararlı gözüken Türkiye Dışişleri Bakanı'nın aynı kararlılığı İran ve Amerika ilişkileri konusunda gösterememesi, üstelik Amerika'nın savunuculuğunu üstlenmesi, Demirel hükümetinin dış politika alanındaki çizgisinin maskesini iyice düşürdü. Bilindiği gibi başka bir Dışişleri Bakanı, yani Zorlu 1955'te Bandung'da ilk kez toplanan Bağlantısız Ülkeler Konferansı'nda Amerika ve diğer batılı kapitalist ülkelerin savunuculuğunu üstlenmişti.

İslam Konferansı bir çağrıda daha bulunarak Sovyetler Birliği ve müttefiklerinin Afrika Boynuzu'ndaki askeri varlığına karşı çıktı ve bölgenin büyük devletlerin çatışma alanı olmaktan çıkarılmasını istedi. Konferans Etiyopya'nın Somali'ye karşı giriştiği saldırıyı kınarken, Amerika ve İngiltere'yi de Somali ve Umman'da kurmayı tasarladığı üslerden dolayı eleştirdi. Kabul edilen kararda, batılı güçler: Afganistan'a yapılan Sovyet müdahalesinden yararlanarak, özellikle Afganistan yakınlarındaki bölgede uluslararası emperyalizmin egemenliğini yeniden kurmağa çalışmakla suçlandı.

Konferans'ta ayrıca Irak delegesi tarafından sunulan karar tasarısı da onaylandı. Bu kararda "bazı güçlerin kendi çıkarlarını korumak amacıyla İslam devletleri üzerinde güce başvurma tehditi ile baskı uygulamaya çalışması ve bu ülkelerin içişlerine müdahale ederek İslâm ülkelerinde askeri üsler kurması karşısında Müslüman ülkelerin derin bir endişe duyduğu" belir-

(Devamı 7. Sayfada)

- Hua Kuo Feng, Marx'ın önünde.

Çin'de Parti ve Ordu'da önemli değişiklikler yapılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Son günlerde Çin Komünist Parti ordu ve devlet kademelerinde önemli değişiklikler yapılıyor. Bu arada birçok kişi de adi suçlardan ötürü idam edildi.

Çin Komünist Partisi'nin birçok yüksek dereceli üyesi, önemli devlet görevlerine getirilirken bir bölümü gözden düştü veya aralarında yer değiştirdiler. Önemli eyaletlere Teng Siao Ping -Hua Kou Feng-Ye Çian Ying üçlüsüne sadık olanlar getirilirken , partiye Lin Piao ve "Dörtlü Çete" zamanında giren kişiler önemli görevlerinden alındı. Öte yandan bazı kişiler ordu içindeki görevlerinden, sivil idare içinde başka yerlere geldiler.

Ordu içindeki değişikliklere gelince, bunlar daha da önemli. Çünkü Çin'de uzun süredir ordu içinde hiç bir değişiklik yapılmamıştı. Pekin ordusu komutanı General Şen Hilian'ın bu görevinden alınması, çeşitli biçimlerde yorumlanıyor. Çünkü Pekin Ordusu ayrıcalıklara karşı yürütülen kampanyadan etkilendi. Ordunun üst kademelerindeki askerlere karşı halk arasında büyük bir tepki duyulmağa başlanmıştı. General Şen Hilian'ın bu görevden alınması ve çevresindeki diğer subayların da dağıtılması, bu tepkiyi engellemek için atılmış bir adım olarak görülüyor.

Bu değişikliklerin hemen ardından Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi "Halkın Günlüğü" gazetesinde yayınlanan bir yazıda şunları belirtti:

"Parti disiplin komitesinin üç hafta süren toplantısından sonra Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin de önerisiyle şu kararları aldık: Dörtlü Çete, partimizin moralini ve militanların çalışma azmini bozmuştur, harab etmiştir. Bu tahribatı tamir edebilmek için, militanların ideolojik uyanıklıklarını ve bilinç düzeylerini yükseltmeleri gerekir. Ayrıca parti içinde hiç bir şekilde hizipçiliğe, anarşiye ve iki yüzlülüğe hoşgörü gösterilmeyecektir."

Öte yandan Çin Devlet Başkan Yardımcısı Teng Siao Ping yaptığı bir konuşmada, aynı şekilde hiç bir hizipçiliğe yer tanınmayacağını, eğer gerekirse, Anayasanın bazı maddelerinin bu nedenle askıya alınabileceğini belirtti.

Bu yeni durum Çin'de büyük bir değişikliktir. Çünkü Hua Kuo Feng-Teng Siao Ping ikilisi iktidara gelirlerken, kendilerini demokrasinin şampiyonları ilan etmişler ve aynı konuda Dörtlü Çete'yi merkeziyetçilikle suçlamışlardı.

Yapılan hızlı değişiklikler, Demokrasi Duvarı'nın kaldırılması ve hizipçiliğe karşı alınan son tedbirler, Teng Siao Ping Huo Kuo Feng iktidarının yerini sağlamlaştırması ve diğer köklü ekonomik değişikliklere zemin hazırlanması yönünde atılan adımlar olarak nitelendirilebilir.

SEDAT SUUDİ ARABİSTAN'I SOVYETLER'E YARDIMCI OLMAKLA SUÇLADI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır Devletbaşkanı Enver Sedat, geçenlerde yaptığı bir açıklamada, Suudi Arabistan'ı, "tehlikeli bir oyunda Waşington'a karşı Moskova'nın kozunu oynamakla" suçladı. Sedat, açıklamasında krallığın yönetici ailesinin bir bunalımla karşı karşıya olduğunu da öne sürdü.

Oldukça sert bir dille yaptığı konuşmasında, Sedat, Suudi Arabistan'ın, Güney Yemen'e silah götüren Sovyet uçak filosunun kendi semalarından uçmasına hiç ses çıkarmamasının büyük gaf olduğunu, bu silahların Suudi Arabistan'a, Yemen'e ve Umman'a karşı kullanılabileceğini iddia etti.

Mısır Halk Meclisinde ikibuçuk saat süreyle konuşan Sedat, ülkesinin Afgan sorununa ilişkin olarak aldığı tedbirlere örnek olarak, Sovyetler'den elçilik mensuplarını 50'den 7'ye düşürmelerini istediklerini bildirdi.

Orta-Doğu ülkelerinin tek "umudunun" ABD olduğunu söyleyen Devletbaşkanı Amerikan kuvvetlerinin harhangi bir arap ülkesine yardım etmeye gitmesi halinde, Mısır'ın " tüm kolaylıkları" sağlayacağını açıkladı.

Sovyetler'in Güney Yemen'e silah götürmek için, Suudi Arabistan'ın hava sahanlığından yararlandığını söyleyen Enver Sedat, bu durumu "Waşington'a karşı Moskova'yı kullanarak, dengeyi sağlaması" politikası olarak niteledi.

Mekke baskınının, Suudi yetkililerinin açıkladığı gibi fanatik teröristlerin düzenlediği bir eylem olmadığını söyleyen Sedat, Krallık içindeki anti-ABD akımların ülke barışını tehdit ettiğini, Suudi Arabistan yetkililerinin ise, bu tehlikeyi görmezlikten geldiklerini söyledi. Sedat, 'Bir tek yetkili çıkıp ta, bu yaptıkların doğru değil Humeyni, dememiştir' diye devam ederek, Suudi Arabistan'ın İran'a karşı tavır almamasını eleştirdi.

ABD'de enflasyon en yüksek düzeye ulaştı

Bazı çevreler, ABD ekonomisinin bunalımlarını, seçimler için kamuoyu yaratmaya çalışan Carter'in uyguladığı plansız kısa vadeli çözümlere bağlıyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika Birleşik Devletlerinde son yıllarda artan enflasyonun İkinci Dünya Savaşı sonrasında yaşanan enflasyondan bu yana en yüksek orana ulaştığı bildiriliyor.

1979 başlarında %10 olan enflasyon oranı, 1979'un sonlarında %13,3 yükselmişti. 1978'de ise %9'u aşmamıştı.

Geçen Aralık ayında 1.2 oranında fiyat artışı gözlendi. Ev fiyatları yarı yarıya artarken, Şubat'tan Aralığa kadar olan süre içinde ulaşım ve yiyecek fiyatlarında gözle görülür artışlar oldu.

Kimi çevreler, ABD ekonomisinin bunalımlarını, seçimler için "kamuoyu yaratmaya çalışan Carter'in ülke içi ekonomide uyguladığı plansız, kısa vadeli çözümlere" bağlarken, kimi çevreler de ABD'deki fiyat artışlarının son yıllarda petrole yapılan zamlar nedeniyle ortaya çıktığını savunuyorlar.

Bilindiği gibi Petrol Üreten Ülkeler Örgütü OPEC'in petrol fiyatlarına yaptığı zam ABD'ye büyük ölçüde yansımıştı. Zamlardan sonra ABD'de akaryakıt fiyatlarında %52.2 oranında artış görülmüştü.

Petrola yapılan zamlardan sonra, petrole dayalı endüstri ürünlerinde ve petrole bağımlı alanlarda görülen fiyat artışlarının artık ABD başkanlarının ve onların politikalarının insiyatifinden çıktığını savunan çevreler, ABD ekonomisinin bugünkü görünümünden Carter'ın sorumlu tutulamayacağını söylüyorlar.

Geçen yıl bir evinyapımı için harcanan para ile aynı nitelikteki bir evin bu gün yapımı için harcanan para arasında büyük farklar gözleniyor. Ev yapımı için bu oran 34.7 gibi bir rakam iken bu, ev kiralarına %15.8 oranında yansıyor. Yiyecek fiyatlarındaki artış ise %10 oranında. Bunlara bağımlı olarak da gelir vergilerinde %5.3'lük bir düşüş sözkonusu oldu.

İngiltere'de işsizlik arttı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiltere'de işsizliğin Ocak ayı içinde hissedilir bir biçimde arttığı bildirildi. Ayın ortasına gelindiğinde işsiz toplamı, bir önceki aya oranla 44 000 kişi artarak %5,3'ten %5,5'e çıktı.

Bu rakam 1975'ten bu yana kaydedilen en yüksek düzeydir. Tüm bölgelerin ortalaması %5,5 olurken, Kuzey bölgelerinde; Güney'e nazaran daha çok işsiz olduğu bildiriliyor. İskoçya bölgesinde işsiz oranı, aktif işgücü'nun %8,9'una ulaşırken, Kuzey-Batı bölgesinde bu oran 7,6'yı buldu. Londra'da ise işsiz oranı %4 düzeyinde. 1979 Kasımından bu yana aylık artışın 10 000 civarında olduğu, önümüzdeki Şubat ayında toplam işsiz sayısının 150 000 kişiyi geçeceği ve artışın daha sonraki aylarda da devam edeceği uzmanlar tarafından ifade edildi. Yeni iş alanlarının açılamaması ve bu sayının 13 200 'lük bir düşüş göstermesi, İngiliz gözlemciler tarafından işsizlikle mücadelenin uygulanamaması olarak yorumlanıyor.

Bu durumda Bayan Thatcher'in uygulamayı planladığı, "önlemleri kaldırma programını" erteleyebileceği ve programın politik bir değişikliğin ardından hükümet tarafından terkedilebileceği bildirildi. Eğer işsizlikle mücadele konusunda alınan önlemler kaldırılırsa, işsizliğin çok daha yüksek düzeylere ulaşacağı kaydedildi.

Bayan Thatcher parlamentoda yaptığı bir konuşmada işsizliğin son aylardaki artış nedeninin, işçi ücretlerindeki " aşırı" yükselme olduğunu iddia etti. Maliye bakanı ise, sendikaların ücret artışı taleplerini kontrol etmelerini, ancak böyle bir tutumla, yeni ortaya çıkan, 'Ekonomideki gerileme'nin üstesinden gelinebileceğini öne sürdü.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

TV'de bugün

19.00 —Haberler (Demirel'in basın toplantısından görünümler 1)

19.15 —Çizgi Film (Bu programda Demirel ve arkadaşlarının enflasyon canavarına karşı maceraları izlenecek.)

19.40— Beraber ve Solo Şarkılar (Takdim eden Süleyman Demirel.)

20.00—Haberler (Başbakan Demirel'in basın toplantısından görüntüler 2, Başbakan'ın kendi kendine sorduğu soruların yine kendi tarafından cevaplanması.

Hava Durumu: Başbakan Demirel yakıtsızlıktan inleyen halka güneşli günler vaadedcek.).

21.45—Beş Dakika :(S.Demirel, kendi yazıp kendi oynadığı skeçte elektrik kesilmeleri üzerine vatandaşların sinirlenmemesi için önerilerde bulunacak.)

22.00— Karagöz-Hacivat (Bülent Ecevit ve Süleyman Demirel'in Meclis Sefası.)

22.30—TV'de Yerli Sinema: (Başrollerini Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit'in oynadıkları "Halkı Nasıl Ezeriz" adlı 1971 yapımı bir film yer alacak. Başlangıcı bir hayli sıkıntılı olan filmin sonlarında ne olacağı öğrenilemedi...)

23.15— Demirel ve dans grubunun devalüasyon üzerine uyarlanan küçük bir gösterisi.

23.30—Haberler—(Demirel'in ertesi gün yapmayı düşündüğü ziyaretlerle ilgili düşünceleri alınacak. Kıbrıs Türk Federe Devleti'nden "Yeşil sahalar nasıl otlanmalıdır" adında küçük bir haber program yayınlanacak.")

23.45—Demirel ve Kasaroğlu'ndan büyüklere masallar.

23.46—Kapanış.

İki günlük diyalog

Kurulmasına yıllarca uğraşılan diyalog sonunda kuruldu. Son iki günkü diyalogtan söz ediyorum. Zamlar ve devalüasyondan sonra diyalogculardan biri alınan ekonomik kararlarla-demeye pek dili varmasada- ülkenin kurtarıldığını savunurken, öbürü, nerden çıktığı belli olmayan bir ses tonuyla "Güney Amerika modelinden" söz ediyor.

Demirel'in son basın toplantısında "batıyoruz beyler bedava yaşıyoruz. Bedava yaşanan bir yer biliyorsanız beni de götürün" şeklindeki ifadeleri diyalogun beri tarafındakinin "seviyesini"açıkça ortaya koydu.

Diyalogculardan Ecevit ise son zamlar ve devalüasyonlardan sora yapılmak istenenin Güney Amerika modeli bir yönetim olduğunu defalarca belirttiği grup konuşmasında sendikaları uyanık olmaya çağırması da-yahu aylardan beri sendikalar Ecevit'i uyanmaya çağırıyor-doğrusu diyalogun "samimiyeti" konusunda zihinlerde kalan son şüpheleri de ortadan kaldırdı.

Bu arada diyalogcu Demirel, Ecevit'e "demagog" dedi. Olsun. O kadar kusur kadının diyaloğunda da bulunur.

Zaten Ecevit'te Demirel'e son konuşmasıyla "Pinochet" falan demiş oldu. Böylece ödeşmiş oluyorlar.

Baylar, çok iyi oluyor. Diyaloga devam...

Abdi İpekçi nasıl anıldı?

Gazeteci, yazar Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi'nin öldürülmesinin üzerinden henüz bir yıl geçmişken anısına düzenlenen "Türkiye'de terör" seminerinde bütün basın camiası ve konuklar oldukça şen idiler.

Konuşmacılar birer birer çıkıp konuşurken veya seminere gönderilen mesajlar okunurken "anarşi ve terörün Türkiye'nin en önemli meselesi olduğu" defalarca belirtilirken konuklar oraya gelen tanıdıklarıyla hararetli bir şekilde hasret gidermekle meşgul oluyorlardı.

Konuşmacılar yalnızca ön sırada oturan Abdi İpekçi'nin yakınları konuk politikacı subay ve basın mensuplarına hitabederken, zaten katılımın son derece az olduğu seminerde çağrılılar 10-15 kişilik gruplar halinde birbirleriyle sohbet edip gülüşüyorlardı.

Doğrusu çok etkilendik. Çok değerli bir basın mensubu ancak bu kadar büyük bir saygı içinde anılabilirdi.Terörün kaynakları üzerinde bazı tespitler yapan konuşmacılar devletin hükümetin ve anayasal kuruluşların anarşiyi önleyecek gücü olduğunu ısrarla belirtirlerken Abdi İpekçi'nin katilinin daha hapishaneden yeni kaçırıldığını da tamamen unutmuş gibiydiler.

TÜRK'çesi

Partiler ve meyveler

● Efendim MSP karpuza benziyormuş. Niye mi? Onu bilmeyecek ne var. Dışı yeşil mi yeşil, ama içi kırmızı.

● "Zor günlerin partisi" CHP ' ye gelince, halis Starking elması. Dışı kırmızı ama içi beyaz.

● Ya AP? Ha o da muşmulaya benziyor. Tam olgunlaşacakken cıvıtıyor.

Şavka G. TÜRK

Çivileme

Acemi tulumbacılar

Yangın vaaar...
Nerede? Halkın yüreğinde
Peki söndürmek içinde talip çıkmadı mı?
Çıktı ama, pek acemi çıktı...
O neden?
Çünkü su yerine benzin sıktı.
Şimdi anlaşıldı!.. Demek ki, benzinle mazotu o içmemiş!..

Varal AHI

HALKIMIZ ŞİMDİ DE İMF'NİN SANAT GALERİSİNDE SERGİLENİYOR

Şakir Eczacıbaşı'nın fotoğraf sergisi İMF Sanat Galerisinde açıldı

Şakır Eczacıbaşı'nın renkli fotoğrafları geçen hafta Washington'daki IMF (Uluslararası Para Fonu) sanat galerisinde sergilenmiştir.

94 renkli fotoğraftan oluşan serginin açılışında Türkiye Büyükelçilik Müsteşarı Ekrem Güvendiren kısa bir konuşma yapmış, açılış kokteyline yoğun kar fırtınasına rağmen ABD Başkenti'nin önde gelen sanat yazarları, sanatçıları katılmıştır.

Şakir Eczacıbaşı'nın renkli fotoğraf sergisi daha önce New York'ta "Türk Evi" ile Saint John Kategral'nde Michinga'da Kalamazoo Sanat Galerisi'nde açılmış ve büyük ilgi uyandırmıştı.

Başkent'teki çocuklar, Ankara Belediyesi'nin hazırladığı kitapları, yazarlarına imzalatarak aldılar

● DAGITIMI MİLLİ EGİTİM BAKANLIGINCA DAHA ÖNCE ENGELLENEN KİTAPLAR ZABITA KARAKOLLARINCA DA GITILACAK

● "BAŞKENT'TE YAŞAYAN BİNLERCE ÇOCUK, ELLERİNDE TUTTUKLARI KİTABIN YAZARINI GÖRMENİN MUTLULUGUNU YAŞADI"

Ankara Belediyesi'nce, 1979 Dünya Çocuk Yılı armağanları olarak hazırlanan kitapları, Başkentli çocuklar yazarlarına imzalatarak aldılar.

Belediye Sergi Salonu'nda gerçekleştirilen imza gününde Aziz Nesin, Tarık Dursun K., Ali Püsküllüoğlu, Adnan Özyalçıner, Tahsin Saraç ve Gülten Akın katıldı.

"Okunmuş gazete toplama" kampanyası sonucu, Başkentli ilk ve ortaokul öğrencilerinin katkılarıyla oluşturulan 1 milyon çocuk kitabının dağıtım işlemlerinin zabıta karakolları aracılığıyla, önümüzdeki günlerde,ilçelerde de sürdürüleceği açıklandı.

Yazarların, iki gün süren imza kampanyaları sonucunda, binlerce kitap imzaladıklarını belirten yetkililer, çocuk ve yazarı biraraya getirerek, söyleşmelerini sağlamanın önemine de değinerek, "Başkent'te yaşayan binlerce çocuk, ellerinde tuttukları kitabın yazarını görmenin, onunla söyleşmenin mutluluğunu yaşadı." dediler.

Nazım Hikmet, doğumunun 78. yılında Adapazarı'nda da anıldı

H. İbrahim ŞEN (ADAPAZARI)

Nazım Hikmet doğumunun 78. yılında Adapazarı'nda düzenlenen bir geceyle anıldı. 26 ocak 1980 cumartesi günü yapılan geceye 600'den fazla kişi katıldı. Gece, Nazım'ın "işci sınıfına selam" şiiriyle açıldı.

Daha sonra "Nazım'ı anma gecesi tertip komitesi" adına bir konuşma yapan Nuri Gündüz, Demirel Hükümeti'nin kurulmasıyla faşist terörün daha da yoğunlaştığını, Nazım Hikmet'in eserlerine yeniden yasaklar konduğunu, burjuvazinin içine düştüğü ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımını çözemez ve yönetemez duruma düştüğünü belirterek eylem birliğini savundu.

Geceye katılan ozan Sennur Sezer de bir konuşma yaptı.

Sezer'in konuşması sırasında geceye katılanların sık sık, "Nazımlar ölmez" şeklinde bağırdıkları gözlendi

Gecenin yapıldığı salonu süsleyen çeşitli anti-faşist içerikli yazılar polisçe indirilmek istendiyse de geceye katılanların karşı koymaları üzerine bundan vazgeçildi.

Milliyet Sanat Dergisi'nin yayınını aylık olarak sürdüreceği açıklandı

Aralık sonunda yayınına bir süre ara veren Milliyet Sanat Dergisi'nin, şubat başında aylık olarak yayımlanmaya başlayacağı açıklandı.

Derginin, yeni yayın döneminde Genel Yayın Yönetmenliğini Ülkü Tamer'in, Sorumlu Yönetmenliğini Alpay Kabacalı'nın yapacağı ve 128 sayfa olarak çıkacağı bildiriliyor.

Öykü, şiir gibi ürünlerle tüm sanat dalları üzerine yazı, haber ve eleştirilere yer vereceği açıklanan Milliyet Sanat Dergisi'nin ilk sayısında geçen yıl açılan röportaj yarışmasının sonuçları ile Çetin Altan, Mümtaz Soysal, Vedat Günyol, Metin And, Onat Kutlar vb. imzaların çeşitli konulardaki yazıları Aziz Nesin, Füruzan ve Oktay Akbal'ın öyküleri, Melih Cevdet Anday, Necati Cumalı, Edip Cansever, Yusuf Atılgan ve Kemal Özer'in şiirleri, Turhan Selçuk, Ferruh Doğan ve Mıstık'ın karikatürleri, Gültekin Çizgen'in fotoğrafları ve kuşe kağıda basılı dört ek yer alıyor.

İstanbul'da bugün

SİNEMA:

TÜRK SİNEMATEK'İ -- M.A.S.H. "Cephede Eğlence"—Yön:George Cükor—Oyn: Elizabeth Taylor, Ava Gardner, Jane Fonda- Saat: 19.00

TİYATRO

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROLARI

HARBİYE ŞEHİR TİYATROSU— "Gençliğin Tatlı Sesi"—Yazan: TenesseeWilliams — Çev: Gencay Gürün—Ergün Sav—Yön:Haldun Dormen— Saat: 21.00

FATİH ŞEHİR TİYATROSU— "Tırpan" — Yazan: Fakir Baykurt--Uyg. Yön: Taner Barlas.- Saat: 21.00

TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ— "Salozun Masalı"—Yazan: P. Weiss— Uyarlıyan: Can Yücel— Yön: Çetin İpekkaya-Saat: 18.30

SERGI:

BEDRİ RAHMİ SANAT GALERİSİ-- "Galeri Kolleksiyonundan Seçmeler", Halil Paşa, Nazmi Ziya, Fikret Mualla, Bedri Rahmi, Eren Eyüboğlu, Avni Arbaş, Abidin Dino, Nejat Devrim, Burhan Uygur, Otto Goetze, Anonim ve Primitifler— Karma Sergisi

MODA CUMALI GALERİ— Yaşar Yeniceli— Resim Sergisi

TİGLAT SANAT GALERİSİ— Ramis Aydın— Resim Sergisi

KADIKÖY HALK EĞİTİM MERKEZİ SANAT GALERİSİ: Hakan Deman, Şerife Balkaş, Cengiz Kahraman—Karikatür— Resim—Fotoğraf Sergisi

İMZA GÜNÜ:

AKADEMİ KİTABEVİ (NİŞANTAŞI) —Mengi Ertel—"Afişler" adlı albümünü, saat 15.00-19.00 arası imzalayacak.

Yönetmen Sven Wollter ve sahne dekoratörü Klara Hanke

"Günün birinde hepimiz aynı masanın çevresinde oturacağız"

Erol SEVER

Göteburg yakınlarındaki Angered'de Angered Tiyatro Topluluğunun son provalarını yaptıkları oyunun adı böyle. Oyun boyunca bir kere bile Türkiye'nin adı geçmiyor. Yurtlarındaki siyasi baskı ve ekonomik güçlüklerden çıkış yolunu "Adanmış Topraklar", İsveç'e gelmekte bulan Sara ve Yosef'in öyküsünden Türkiye'li olduklarını anlıyoruz.

Oyun başlıyor. Sara ve Yosef analarıyla uyuyorlar. Yosef yavaşça yorganın altından sıyrılıyor ve kardeşini uyandırıyor. Anasını uyandırmaktan çekinen bir sesle gideceğini söylüyür. Kendisiyle gelmek isteyen Sara'ya evde kalması gerektiğini anlatıyor fısıldıyarak.

Bir kaç dakika süren bu sahneden sonra seyircilerle oyuncular arasında bir tartışma başlıyor. Anası Yosef'in "Adanmış Topraklar"a gideceğini istemiyor mu? Neden? Yoksa gideceğini biliyor da, üzüntüsünden mi oğlunu yolcu etmek isdemiyor? Sara neden ağabeyisiyle gitmiyor? vs. vs.

Oyunun yönetmeni Sven Wollter'le tesadüfen Stockholm'de tanıştık. Oyuna tartışma yoluyla seyircilerin de katılması üzerine sorduğum soruyu şöyle yanıtladı Sven:

"Seyirci bir yandan oyunu izlesin, bir yandan da gezsin diye düşündük. Oyun üç bölüm. Birinci bölüm anayurtta geçiyor. Havaalanında geçen kısa bir dilimi içeriyor ikinci bölüm. En uzun bölüm olan üçüncü de "Adanmış Topraklar"da geçiyor.

"Tiyatro binasının girişini tipik bir Anadolu evine dönüştürüyoruz. Gösteriden önce seyirci bu evde oturup, oyunun havasına alışıyor. Gösteriyle birlikte oyuna da giriyor. Bundan başka koridor havaalanı çıkış yoluna dönüştürülüyor. Sara bavullarıyla uçaktan inince kendini seyircilerin arasında buluyor. Böylece üçüncü bölümü tam olarak seyircilerin arasında oynuyoruz.

Amacımız oyun ile seyirci arasındaki bağları güçlendirip, seyirciye İsveçliler ile Göçmenlerin mücadelesinin ortak olduğunu göstermek oluyor. Bu oyunda toplumsal sorunları olumlu bir şekilde ele almayı denedik."

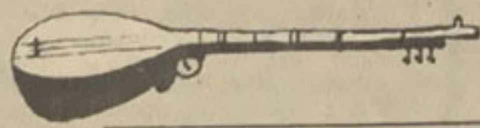
Sven daha sonra "Bu oyun bir tiyatro gösterisinden daha kapsamlı olacak" dedi.

"Bu konuda değişik göçmen örgütleriyle ilişkiye geçtik. Göçmen müzik guruplarından bazısı oyundan önce müzik yapacak. Ayrıca bir de Fotoğraf sergisi tasarladık. Oyundan sonra da sahneyi salon haline getirip, çay kahve içilen bir yer haline sokacağız. Seyircilerle oyuncular arasındaki tartışmaya çağıracağımız göçmen demekleri temsilcileri, sosyal işlerde çalışanlar, sendikacılar da katılacaklar."

Oyunun üçüncü bölümünde Sara da İsveç'e geliyor. Fakat oturma izni alamıyor ve kaçmaya, akrabalarının yanında kaçak yaşamaya başlıyor.

Oyun görüldüğü gibi, Güneydoğu Anadolu'dan göç eden Süryanilerin İsveç'te karşılaştığı güçlükleri ele alıp, bu sorunun İsveçlilerin ve Göçmenlerin ortak mücadelesiyle çözüleceğini işliyor. Neden göç? sorusu yanatlanmadığı gibi, bu sorun ülkemiz halkının çözeceği bir mesele olduğundan çözüm de getirilmemiş.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

MEHMET BAYRAK

GİRİŞ

Osmanlı toplum yapısı ve yönetim mekanizması üstüne bugüne dek değişik niteliklerde çalışmalar yapıldı.

Bu çalışmaların çok önemli bir bölümü dinci ve bireyci dünya görüşlerine dayanıyordu. Bu doğrultuda çalışma yapanlar kendilerine temel kaynak olarak Osmanlı tarihlerini alıyorlardı. Hem bakış açısı, hem de kaynaklar bilimsel bir temele yaslanmayınca, yanılgı kaçınılmaz oluyordu.

Cumhuriyet döneminde yapılan çalışmaların bir bölümünde de, tarihlerle yetinilmemiş; Mühimme Defterleri ve Ser'iyye Sicillerine yönelinmiştir. Bu tür çalışmalar, esas kaynağa yöneldiğinden daha tutarlıdır. Ancak bu çalışmalarda da olgulara yaklaşım ve yorumlama çoğu kez sağlıklı olmaktan uzaktır. Yine de bu doğrultudaki çalışmalara önemli kaynaklık edecek niteliktedirler.

Başka alanlarda olduğu gibi, bu alanda da en tutarlı çalışmalar günümüzde yapılıyor. Yeterli olmamakla birlikte bu konuda önemli noktaya gelindiği kabul edilebilir.

Toplumcu dünya görüşüyle konuya yaklaşanlar ve sorunları işlerlik uygulama açısından ele alanlar şu noktalarda birleşiyorlar: Osmanlı toplum düzeni feodalizmdir. Feodallerin aynı zamanda büyük bürokrat olmalarından ve bazı başka nüanslardan dolayı buna "Osmanlı feodalizmi" de denebilir. Yönetim mekanizmasını da bu özellikler belirler. Feodal-bürokrat özdeşliği, yönetime alabildiğine karmaşık, düzensiz bir görünüm vermiştir.

Türkiye'de, kapitalistleşme süreciyle birlikte toplumsal yapıda ortaya çıkan değişim ve sınıfsal ilişkiler de yeterince biliniyor.

Tüm sınıflı toplumlarda olduğu gibi, toplumumuzda da insanların tarihi, sınıfsal mücadeleler tarihi biçiminde gelişiyor. Bu, son derece açık bir olgu. Bu sınıfların içinde yer alan ve onlara sözcülük eden sanatçılar da, değişik boyutlarla, temsil ettikleri insanların yaşam mücadelesini yansıtmışlar.

Bu gerçeğin en belirgin biçimde yaşatıldığı ürünlerse, halkın yarattığı ürünler. En başta da halkın türküsü, şiiri...

Alın Osmanlı toplum düzenini. Hangi ürün, şu anonim dörtlükteki kadar güzel ve çarpıcı biçimde yansıtıyor bu düzeni:

Şalvarı şaltak Osmanlı
Eğeri kaltak Osmanlı
Ekende yok, biçende yok
Yiyende ortak Osmanlı

Gerçek buyken, araştırmacıların toplumsal olayları değerlendirirken, bu olaylarda taraf olan halkın sözcülüğüne yani onun şiirine, türküsüne, destanına başvurmamaları, yer vermemeleri bu çalışmaları kısırlaştırmıştır.

Bunun için diyoruz ki, halkın sözcülüğüne yeterince başvurulmadığı için halkımızın gerçek tarihi yazılmamıştır daha.

Halkın ürünleriyle emiştirilerek, kaynaştırılarak yapılacak bir çalışma, hem halkımızı daha iyi tanıtacak, hem de halk türkü ve şiirlerindeki demokratik ve toplumcu özü ortaya çıkaracaktır.

Ne diyordu Bedri Rahmi türküler için:

Ah bu türküler
Türkülerimiz
Ana südü gibi candan
Ana südü gibi temiz
Türkülerde tüter dağ dağ yayla yayla
Köyümüz, köylümüz, memleketimiz.
Ah bu türküler köy türküleri
Dilimizin tuzu biberi
Memleket ahvalini onlardan sor
Kitaplarda değil türkülerde ara Yemen'i
Öleni kalanı gidip gelmeyeni
Ben türkülerden aldım haberi
Ah bu türküler köy türküleri
Mis gibi insan kokar mis gibi toprak
Hilesiz hurdasız çırıl çıplak
Dişisi dişi erkeği erkek
Kaşı kaş gözü göz yarası yara
Bıçağı bıçak.
Ah bu türküler köy türküleri
Karanlık kuyularda açılmış çiçekler gibi
Kiminin reyhasından geçilmez
Kimi zehir gibi zemberek gibi
(....)
Ah bu türküler köy türküleri
Ne düzeni belli ne yazanı
Altlarında imza yok ama
İçlerinde yürek var
Cennet misali sevişen
Cehennemler gibi döğüşen
Bir çocuk gibi gülüp
Mağaralar gibi inleyen.

(Türküler Dolusu: Dol Karabakır Dol—1974)

Gerçekten ayakları bu topraklara basan, bu topraklarla yoğrulmuş insanların canlı tarihi gibidir türküler... Köyümüz, köylümüz, memleketimiz dağ dağ, yayla yayla tüter türkülerde. Memleketin ahvali onlardan sorulmalı... Yemen çöllerinde kalıp gelmeyeni... Çeşitli nedenlerle başkaldırıp dağa çıkan insanların yaşam serüvenini en iyi onlar ulaştırıyor bize..

Anadolu insanı yüzlerce yıllık tarihinde "türküyle düşünüp, türküyle söyleşmeyi" bir gelenek haline getirmiş...

İsmet Zeki Eyüboğlu, Anadolu insanının bu önemli yanını vurguluyor.

"Bambaşka bir alınyazısı vardır Anadolu'nun. Toprağının çoraklığını, insanın çağlar boyunca sürüp giden öksüzlüğünü, kimsesizliğini türkülerle, yaratmalarla, yüreğinin derinliğinden kopup gelen şiirleşen buluşlarla dile getirmek, kendi varlığını öylesine bir yolla ortaya koymak ister gibidir. Nedendir bu yaratıcı çırpınışı, bu doğurucu kıvranışı bilmez kimse, öğrenmek de istemez pek. Şiirle konuşur, şiirle söyleşir Anadolu insanı, Şiirin girmediği bir yer yoktur Anadolu'da. Çorabını şiirle örer, yaşmağını şiirle oyalar, kilimini, cecimini, halısını, heybesini, atının kolanını, palanını, eyerini şiirle süsler; sevincini, yakınmalarını, özlemini, acısını şiirle döker ortaya, dilekçesini bile şiirle anlatır, sevgilisine şiirle seslenir, yergisini şiirle biçimlendirir. Anadolu insanı demek ozan demektir. Bu nedenle 'ozan insan' denmeli Anadolu insanına."

(İ.Z.Eyüboğlu:Türküler; Yeni Ufuklar, Temmuz—1976)

Bu nedenle Anadolu insanını anlamak, tanımak, türkülerini anlamakla, tanımakla olur" dersek, sanıyorum yanılmış olmayız. Bunun içindir ki, "Bir türküdür Anadolu insanı" diyerek özetliyor görüşlerini Eyüboğlu.

İşte buradan yola çıkarak, bugüne dek gerçekte yaşamını türkülemiş, şiirleştirmiş Anadolu insanının yaşamına, toplumsal savaşımına, bireysel ve toplumsal başkaldırısına kapı açmak istiyorum. Yani halkın sözcülüğüne başvurarak yine halkın yaşamından kesitler vermek istiyorum. Toplumsal yaşam çok geniş bir alanı kucakladığından, biz daha çok toplumsal olaylar üzerinde duracağız. Bunun için de, belirli olay ve gelişmelerden kaynaklanan anlatı türküleri ve şiirleriyle, belirli olgulardan kaynaklanan Lirik türkülere yaslanacağız. Toplumsal olaylar içerisinde bireysel ve toplumsal başkaldırı hareketleri çok yoğun bir yer tuttuğu için de, kuşkusuz daha çok bu doğrultuda örnekler vereceğiz.

YARIN: OSMANLI TOPLUM YAPISI VE TOPLUM OLAYLARI

Tiyatro-Seyirci Haberleşme Bürosu üyelerinin çabaları, seyirci sayısının artmasını sağladı

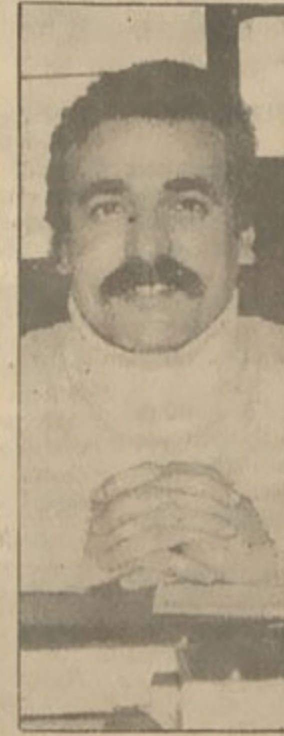
●

GEÇEN YILLARDA OCAK AYI SEYİRCİ VERİMLİLİGİ YÜZDE 29 İKEN BU YIL YAKIT YOKLUĞUNA RAĞMEN BU ORAN YÜZDE 70 OLDU

●

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları tarafından gerçekleştirilen Tiyatro-Seyirci Haberleşme Bürosu üyelerinin çabaları sonucu, İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları seyirci sayısında, büyük artış görüldüğü bildirildi.

Bu konuyla ilgili olarak kendisi ile görüştüğümüz İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları Basın Danışmanı Münir Kutluğ, şu açıklamayı yaptı:

"Tiyatro-Seyirci Haberleşme Bürosu üyelerinin, toplu satışlarla ilgili yoğun çalışmaları sonucunda, genellikle güncel sorunlara yönelik oyunların seyirci sayılarında, büyük artış görülüyor.

Ulaşım şartları ve akaryakıtın etkisine rağmen, gerek üyelerimizin etkin çalışmaları, gerekse, genellikle toplumsal içerikli oyunların ağırlık kazanması sonucu, tiyatrolarımızın seyirci sayısı fazlalaştı. Buna şöyle bir örnek verebilirim; Geçen yıllarda ocak ayı seyirci verimliliği yüzde 29 iken bu yılın ocak ayı seyirci verimliliği yakıt yokluğu yüzünden oynanamayan oyunlara rağmen yüzde 70'e ulaşmış durumdadır."

Üye sayılarının daha da çoğalması için çalıştıklarını da belirten Münir Kutluğ, üyelerin görevlerinden birinin de oyun eleştirmek olduğuna değindi ve bu konuda da yararlı olacaklarına inandıklarını sözlerine ekledi.

Vergi

(Baştarafı 1. Sayfada)

GELİR (Yıllık TL)	Şimdiki Vergi (TL)	Tasarıya Göre Vergi (TL)	Fark
100.000	35.485	12.100	23.385
1.000.000	600.010	357.100	242.910

Görüldüğü gibi, sigorta çıktıktan sonra 8 bin 300 lira brüt geliri olan bir emekçinin (Aslında sigorta hesaba katılınca 11 bin lira alan emekçi) yeni vergi düzenlemesi nedeniyle kazancı ayda 2 bin lirayı bulmazken, bir milyonerin yeni tarifeden kazancı ayda 20 bin lirayı bulmaktadır. Yılda 3 milyon lira kazanan bir milyonerin yeni vergi tarifesinden kazancı ise yılda 340.400, ayda 28 bin liraya ulaşmaktadır.

Son zamlar düşük gelirlerin sırtına binerken, iktidar büyük kazançları büyük gelirlilerin vergilerini azaltarak, gelir dağılımı adaletini daha da sarsmaktadır

Kurumlar vergisinin yüzde 50'ye çıkarılması haberinin de kamuoyuna yanlış yansıtıldığı anlaşılmaktadır. Şöyle ki, kurumlar vergisinin yarısı, bir sene sonra ödenen gelir vergisinden indirilmektedir. Böylece ağırlaştırma yerine hafifletmeye gidilmektedir. Çünkü bugün yüzde 25'in üzerindeki verginin (Kurumlar stopaj vergisi) gelir vergisinden indirilmesi daha zordur. Bu tasarı ise indirilmeyi kolaylaştırmaktır.

Hükümet ayrıca yeni getirdiği zamlarla, emekçilere büyük külfetler yüklemektedir. Yurttaşın mahkemelerde hak aramak için ödediği mahkeme harçları 10 ile 50 kat, noter harçları 10 kat, esnafın ve inşaatçıların yurttaşa yansıttığı harçlar 10—100 kat, her türlü para cezaları 10 kat pasaport harçları 5 kat arttırılmaktadır. Örneğin hükümetçe haksız yere işten çıkartılan bir memurun Danıştay'da açtığı davada ki, dava açma, yürütmeyi durdurma ve karar harçlarına büyük zamlar gelmektedir.

Bunun yanında radyo ve TV'den alınan vergiler ve ruhsatlar, binek otoları ve taksitlerden alınan Motorlu Kara Taşıtları Vergisi, Taşıt Alım Vergisi de bir—kaç kat (kimi hallerde 10—12 kat) arttırılmaktadır. Bu arada da ezilenlerin orta ve emekçi sınıflar olacağı bildirilmektedir. Çünkü bir küçük Anadol'u olan bir işçi bunun vergisini taşıma zorunda kalırken, milyonerler bu vergiyi kısmen ticari defterlerine gider yazarak vergisinden indirmektedir. Bunun gibi bir kamyonuyla yaşamını kazanan bir şoför bu vergiyi yansıtamayıp yüklenirken, milyonerler bunu defterlerine gider yazıp gelir ya da kurumlar vergisinden indirebilmektedirler.

Harçlarda, ruhsatlarda, maktu vergi ve resimlerde yapılan zamların 70 milyar lira gelir getireceği, başka deyimle bu yolla halka 70 milyar lira daha fazla zam yükü yükleneceği Maliye Bakanlığı'nın yaptığı hesaplar arasında bulunmaktadır.

Öte yandan yeni tasarıyla silâh, döviz vergi kaçakçılığından da doğsa servet artışları bir kez olsun beyan edilince, kaçakçılar yüzde 20 vergiyle cezasız kurtulmaktadırlar. Emekçinin kıt—kanaat gelirini sigara, yağ, akaryakıt ya da ampul karaborsasıyla sömürenlere de servet bildirimlerinin değiştirilmesi mekanizmasıyla aynı kolaylık sağlanmaktadır.

Yukarıdaki nedenlerle yeni vergi tasarılarının halka bir ferahlama vereceği şeklinde çıkan basın haberleri, bu işleri bilen bürokrasi çevrelerinde hayretle karşılanmaktadır.

Zamların ardında hükümetin tekelleri doyurma politikası yatıyor

Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM—DER) İstanbul Şubesi dün yaptığı açıklamada yapılan zamlarla yaşantımızı temeline dinamit yerleştirildiğini belirterek "Emekçilerin aşına ekmeğine göz koyan aç gözlü tekellerin isteklerini yerine getiren faşist AP hükümetinin tekellere sınırsız bir kâr sağlamanın yollarını aramakta olduğunu ileri sürdü.

Zamların memurların işçilerin yaşam damarlarını kesmekten başka bir şey olmadığı belirtilen basın açıklamasında özetle şöyle denildi. "Bizzat sermaye kuruluşlarınca yapılan bir araştırmaya göre devalüasyon ve zamlardan önce 4 kişilik bir ailenin yaşaması için 31 bin 700 lira alması gereken bir memur, bugün 5-6 bin liraya talim etmektedir. Son durumla da memurların maaşları artacağına, gerçekte bir öncekine göre gerçek satınalma gücü düşmüştür. Bu durumda artık ücretli köleliğin bilincine varan memurların dur demesi gerekmektedir. Artık zincirlerimizden başka kaybedecek herhangi bir varlığımız kalmamıştır.'.

Bütün emekçilerin ve demokrasi güçlerinin bu anti-demokratik faşist baskı ve zamlara karşı güç ve eylem birliğine çağrıldığı açıklamada, "Tüm bu zamların, devalüasyonların arkasında faşist AP hükümetinin aç gözlü tekelleri doyurma politikası yatmaktadır." denildi.

Okurlarımıza

(Baştarafı 1. Sayfada)

lar ne olursa olsun, DEMOKRAT yine sekiz sayfa olarak günü gününe okurlarına ulaşacaktır.

Ancak bugüne değin 750 kuruş olan DEMOKRAT, bundan böyle 10 liraya satılacaktır. Okurlarımızın bizleri anlayışla karşılayacakları inancındayız.

DEMOKRAT, yayına başladığı günden bu yana kağıt yokluğu nedeniyle istemin (talebin) çok altında baskı yaptığından,halktan bayilerden gelen istekleri karşılayamamış olmanın sıkıntısı içindedir. Olanak bulabildiğimiz gün baskı sayısını arttırarak açığı kapatmaya çalışacağız.

DEMOKRAT, okurlarına layık olmanın sürekli çabası içindedir.

DEMOKRAT, ilgisinden ve güveninden dolayı, halkımıza teşekkür etmeyi ödenmesi zorunlu bir borç bilir.

ALTIN FIYATLARI

Cumhuriyet	9800—10.100
Reşat	11.000 — 11.500
Hamit	9200 — 9600
Aziz—Vahit	8800 — 9200
İngiliz (Kral)	10.400—10.700
Fransız	8000—8250
24 ayar yerli	1550 — 1600

Ağca nerede

(Baştarafı 1. Sayfada)

hedef olarak yaşamını yitirdi.

Aradan tamı tamına 365 gün geçti. Katil zanlısı olarak Mehmet Ali Ağca adlı MHP eğilimli olduğu bildirilen bir kişi yakalandı. Sorgulaması sırasında önce Abdi İpekçi'yi öldürdüğünü, hiç bir siyasi eğilimi olmadığını söyledi. Ardından ifade değiştirerek öldürme olayıyla kendisinin ilgisi bulunmadığını ve sol görüşlü olduğunu iddia etti. Ortaya çıkarılan belgeler Mehmet Ali Ağca'nın MHP eğilimli olduğunu kanıtladı. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde yargılanırken, Demirel hükümeti için güvenlik oylaması yapılacağı gün cezaevi görevlilerinin de yardımıyla Mehmet Ali Ağca kaçırıldı.

NASIL ÖLDÜRÜLMÜŞTÜ?

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi, 1 Şubat 1979 günü saat 20.00 sıralarında, evine 100 metre kala Harbiye Karakolu yanındaki sokakta pusuya düşürüldü. BMV marka otomobilinin yavaşlamasından yararlanan silahlı kişi, elindeki tabancayı İpekçi'ye yönelterek ateşledi. 5 kurşun yarası alan Abdi İpekçi hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

Görgü tanıkları, silahlı kişilerin Anadol marka beyaz renk bir otomobilin Abdi İpekçi'nin evinin bulunduğu sokağın yakınlarında durduğunu, olaydan hemen sonra silahlı kişilerin otomobile binerek kaçtıklarını söylediler.

Olay tüm yurtta olduğu gibi uluslararası düzeyde de yankı uyandırdı. Başta Cumhurbaşkanı Korutürk, o dönemin Başbakanı Bülent Ecevit, siyasi parti liderleri, basın kuruluşları, sendikalar, olayı nefretle kınarken, gazeteler 2 şubat 1979 günü siyah başlıkla çıktılar.

KATİL ZANLISI YAKALANIYOR

Abdi İpekçi'nin öldürülmesinden altı ay sonra 1979 yılı temmuz ayında, sürdürülen soruşturma ve görgü tanıklarının ifadelerinden, katil zanlısı olarak Mehmet Ali Ağca adlı kişi yakalandı. Ecevit hükümetinin İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in de katıldığı sorgulama sırasında Mehmet Ali Ağca "bireysel terörist" olduğunu (!) ve Abdi İpekçi'yi kendisinin öldürdüğünü söyledi. Verdiği ifadelerde hiç bir siyasi görüşü bulunmadığını söylüyordu. Mahkeme karşısına çıkarıldıktan sonra Ağca, Abdi İpekçi'yi kendisinin öldürmediği şeklinde önceki ifadelerini değiştirdi.

Mehmet Ali Ağca ifade değiştirdiği sıralarda kendisinin ilişki kurduğu kişiler saptandı.

Ağca'nın ilişkili bulunduğu kişilerin MHP eğilimli oldukları ortaya çıkarıldı.

Bu arada Ağca, yaptığı başvuruyla tutuklu bulunduğu cezaevinin değiştirilmesini istemiş ve faşistlerin cezaevine aktarılmıştı.

AĞCA KAÇIRILIYOR

Ecevit hükümetinin 14 Ekim seçimlerinden sonra istifasını vermesi ve Demirel hükümetinin Cumhurbaşkanı Korutürk tarafından onaylanmasından bir gün önce Mehmet Ali Ağca'nın Maltepe Askeri Cezaevi'nden kaçırıldığı haberi geldi. Olay çarpıtılarak, "kaçtı" olarak yansıtılmak istendi. Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından Ağca'nın kaçmasından bir süre sonra yapılan açıklamada, Mehmet Ali Ağca'nın cezaevi görevlileri tarafından kaçırıldığı açıklandı. Ağca, asker elbisesi giydirilerek cezaevi ile nizamiye arasındaki iki kilometrelik yoldan elini kolunu sallayarak firar ettirildi. Ardından da cezaevi görevlilerinden bazıları gözaltına alındı ve tutuklandı.

Ağca kaçırıldıktan sonra, Abdi İpekçi'yi öldüren güçlerin MHP'yi de aşarak, "devletin çeşitli güvenlik örgütleri ile iç içe" olduğu yolundaki yaygın bir tartışmanın doğmasına yolaçtı.

Ağca kaçmasından hemen sonra Milliyet Gazetesi'ne telefon ederek, posta kutusuna bir mektup bıraktığını, o sıralarda Türkiye'ye gelen Papa 2.nci Jean Paul'u öldürmek amacıyla cezaevinden kaçtığını bildirdi.

MHP YÖNETİCİLERİNİN DEMEÇLERİ İLE BAĞINTI

Ecevit hükümeti döneminde çeşitli suçlardan yakalanan faşistlerin yakalanmaya, ve MHP hakkında suç duyuruları yapılmaya başlanması üzerine, MHP yöneticileri, tutuklu bulunan faşistlerin Ecevit hükümetinin düşmesinden sonra af çıkarılarak kurtarılacağını yandaşlarına duyuruyorlardı. 14 Ekim seçimlerinin ardından kurulan Demirel hükümetine "koşulsuz" destek vaadeden Türkeş'in Demirel'den genel af çıkarılmasını istediği haberleri basında yer almaya başladı. Demirel hükümetinin Meclisten güvenoyu almasından bir gün önce Ağca'nın kaçırıldığı haberinin gelmesi, bir süre sonra da Alpaslan Alpaslan adlı faşistin iki arkadaşıyla birlikte Yozgat Cezaevi'nden kaçırılması İçişleri eski Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in deyimiyle "Perde arkasından tahliyeye başlama" olarak nitelendi.

AĞCA NEREDE?

Abdi İpekçi öldürüleli tam bir yıl oluyor. Ölüm olayının ardından 6 ay geçtikten sonra katil zanlısı olarak Mehmet Ali Ağca yakalanıyor. MHP yöneticilerinin demeçlerinden sonra Demirel hükümetinin kurulmasıyla birlikte, Ağca diğer faşistler gibi cezaevinden kaçırılıyor.

Üst üste gelen kaçma olayları "Bunları kim tezgâhlıyor?" sorusunu akla getiriyor ve ister istemez MHP yöneticilerinin demeçleri ile ilinti kurduruyor. Cezaevlerinden kaçırılanların hepsi faşist.

MHP yöneticilerinin genel af istekleri sırasında dönemin İçişleri eski Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in "perde arkası tahliye" olarak nitelediği kaçırılma olaylarının sorumlusu hâlâ ortaya çıkarılamadı. Faşist cinayetler her gün bir can alıyor, kimse yakalanmıyor. Daha önce yakalananlar da "Perde arkasından tahliye" ediliyorlar. Kaçırılanların izleri bulunmuyor.

Faşistler saldırı üstüne saldırı düzenliyor. Cezaevlerinden kaçan kaçana, kaçırılan kaçırılana.

Soruyoruz şimdi Mehmet Ali Ağca nerede?

YORUM

(Baştarafı 1. Sayfada)

kendisini "bireysel terörist" olarak tanıtması bile İpekçi'nin faşist terörün kurbanı olduğunun kesin bir kanıtıydı.

Evet, İpekçi'nin faşist güçler tarafından katledildiği gün gibi ortadaydı. Doğan Öz'ü, Bedrettin Cömert'i, Karafakioğlu'nu ve daha birçok değerli insanı kimler katletmişse, 1 Mayıs, Maraş katliamlarını kimler düzenlemişse İpekçi'yi öldürenler de onlardı. Faşist güçler o günlerde İpekçi gibi uluslararası üne sahip ve Türkiye'nin siyasi yaşamında önemli bir yeri olan birisini katletmekle tam da suikast sonrası yaşanan ortamı yaratmak istemişlerdi.

İpekçi'yi katlettirenler en başta olmak üzere, bütün herkes taziyet mesajlarını yayınlayıp "terör"ü lanetledikten sonra etkili önlemlerin alınmasını "terör"ün kökünün kazınmasını istiyordu. Türkiye'de yaşanan olayların "terör" kavramı ile açıklanamayacağını savunan birçok insan o günden sonra tavır değiştiriyor ve "terör"e karşı başlatılan kampanyada şu veya bu biçimde "görev" alıyordu. İpekçi'nin katledilişiyle yaratılan dehşet korku ve yılgınlık havası, toplumun çeşitli kesimlerini derece derece etkiliyor ve egemen çıkar çevrelerinin halk kitleleri üzerinde uygulamayı tasarladığı baskı ve zulme meşruiyet kazandırıyordu.

İlginçtir, bugün de tıpkı o gün olduğu gibi İpekçi'nin katli bütün bir toplumu gerçek bir "demir el" içine hapsetme girişimlerine haklılık kazandırmak için kullanılmaktadır. Ve gerçekten oynanan tam bir "İlahi Komedya"dır. İpekçi'nin katli konusunda onca açığa çıkmış gerçeğe karşın "İpekçi'yi anma" toplantısında demokrat ve ilerici olarak bilinen ve birçoğu faşist güçlerin suikast listesinde olan insanlar, bu listeyi hazırlayan ve hazırlatanlarla birarada bulunmakta ve "terör"ü lanetlemektedirler!

Daha sonra da yıllardır demokrasi ve özgürlük düşmanlığıyla tanınan kişiler söz alarak TÖB—DER ve benzeri demokratik kuruluşların "terör"ün kaynağı olduğu iddiasını ortaya atmakta ve hep birlikte, "bu kadar demokrasi fazla değil mi?" tartışması yapılmaktadır. Hiç kimse kalkıp da "İpekçi'nin katili TÖB—DER ya da benzeri demokratik kuruluşlar mı?" diye sormaya cesaret edememektedir.

Demokrasi, özgürlük ve halk düşmanlarının İpekçi'nin katlini bu denli hayasızca kullanmaları bir ölçüde doğal karşılanabilir.

Doğal olmayan, açıklanması güç olan her fırsatta demokrasiyi ve özgürlükleri savunduklarını söyleyen halktan yana olduklarını belirtenlerin bu kanlı oyun karşısında aldıkları tutumdur.

İpekçi'yi övücü sözlerle ananların, İpekçi'yi öldürtenlerin yakasına yapışmayı bir kenara bırakarak, İpekçi adının baskı ve zulüm uygulamalarına kalkan edilmesine seyirci kalmaları, kendi ölüm fermanlarını kendilerinin imzalaması anlamına gelmez mi?

Bu oyuna bir son verilmelidir.

İpekçi'nin deyişiyle:

"Tanrım bu son çılgınlık olsun."

Ankara'da bildirimsiz 2 ton şeker ele geçirildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Zabıta ekiplerinin zamlardan sonraki denetimlerinde 2 bin 10 kilogram şeker, 250 kilogram çiçek yağı ve 250 kilogram filtreli sigaranın bildirim dışı tutulduğu saptandı.

Ankara Belediyesi Zabıta Müdürlüğü'ne bağlı genel denetim ekiplerinin, Bakanlar Kurulu kararıyla fiyatları yeniden düzenlemek üzere satışı durdurulup bildirimleri yapılması istenen malların, bildirim dışı tutulanlarını denetleme çalışmalarını aralıksız sürdürdüğü açıklandı.

Belediye Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada genel denetim ekiplerinin denetimler sırasında bildirimleri yapılmayan 2 bin 10 kilogram şeker, 250 kilogram filtreli sigara, 40 ton demir, 10 kilogram çay ve satıştan imtina edildiği saptanan 3 çamaşır makinası ile 7 adet buzdolabını ellerinde bulundurduğu saptanan mal sahiplerinin haklarında gerekli işlem yapılarak savcılığa sevk edildikleri bildirildi.

Zabıta Müdürü Turgut Balta da, denetimlerini aralıksız sürdüreceklerini belirterek, "Bildirimsiz mal satımları konusunda başkentlilerden de yardım beklemekteyiz.

Ankara'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

durum ne olabilir ki? "

RAGIP GÜÇLÜ (İşçi)

"Şu an direnişteyiz... Başta direniş sebebimizin başında, can güvenliği vardı... Bu zamlardan sonra can güvenliği ile geçim derdimiz hemen hemen aynı ölçeğe geldi.. Haklıyız direnmekte..."

ŞÜLEYMAN KEMAH (Bakkal)

"Bu zamlardan sonra yumurtayı 10 liraya satmak zorunda kalacağım.. Mahalleli ahbabımız sayılır..

Hangi yüzle vereceğiz, yumartayı on liraya.. Yumurtayı bırak bir tarafa, ya ekmek? ... Vaz geçilir mi ekmekten? ... Ne olacak? .. Ben eksik mal getireceğim, müşteriler de eksik mal alacak... Senin benim gibi fakir boğazlanıyor hep..."

SEVİM ÜNLÜ (Ev kadını)

"Çarşı pazara bundan sonra artık zor gidilir... Neye dokunsan ateş pahası.. Bu gidişle çocuğumuza bırakın süt almayı, mama bile alamıyacağız...."

Hükümetin

(Baştarafı 1. Sayfada)

bulunmaktadır.

"Emekçilerin zamlardan etkilenmemeleri için getirileceği bildirilen Eşel-Mobil sistemi ise tavşana kaç, tazıya tut sistemidir. Bu sistemin, sağlıklı tüketici endeksleri bulunmayan ülkemizde uygulanması mümkün değildir. Ücretlerin oynak merdiven sistemi ile arttırılması fakat Gelir Vergisi dilimlerinin sabit kalması ücretlerin bu kez de enflasyon -vergi ikilisi tarafından emilip bitirilmesi anlamına gelecektir. Hükümetin Eşel-Mobil sistemi ile güttüğü temel amaç sendikal hareketin sömürüyü sınırlama olan ekonomik mücadelesini iğdiş etmek ve işçileri sendikaların gerekliliği düşüncesinden uzaklaştırmaktadır."

DÜZELTME

Doğan Öz'ün katili Çiftçi'nin silahını saklamaktan tutuklanan Sacide Yıldız'dır

Gazetemizin 10 Ocak 1980 tarihli sayısında yayınlanan "Doğan Öz'ü öldüren İbrahim Çiftçi'ye yataklık yapan kişi, Kıratlıoğlu'nun sekreteri yapıldı" başlıklı haberde yataklık yapan Sacide Yıldız'ın yerine Ayşe Yıldız'ın ismi yanlışlıkla yazılmıştır. İbrahim Çiftçi'nin silahını saklamaktan tutuklanan Sacide Yıldız'ın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarlığı Sekreteri Ayşe Yıldız ile soyad benzerliğinden öte bir ilişkisi bulunmamaktadır.

Okurlarımızdan ve Ayşe Yıldız'dan özür dileriz.

İpekçi

(Baştarafı 1. Sayfada)

den bugün ülke ülke dolaşan istenmeyen bir adam olduğunu belirtti.

TRT HABER DAİRESİ BAŞKANI KONUŞTU

Seminerin dünkü oturumunda bir konuşma yapan TRT Haber Dairesi Başkanı Muammer Yaşar Bostancı, TRT'nin uzun bir süredir "yasa dışı" örgütlerin eylemlerini ve onların isimlerini sürekli her haber bülteninde tekrar etmek suretiyle "terör"ün propagandasını yaptığını, bundan böyle TRT'de verilecek olan haberlerde "gizli örgütlerin" adlarından bahsedilmeyeceğini, yapılan eylemlerin bazılarının verilmesinin uygun olmadığını, yapılan eylem verilse bile bunu yapanların bağlı olduğu kaynakların verilmeyeceğini ifade etti.

TRT adına konuşma yapan Muammer Yaşar Bostancı, basının görevinin kamu oyunun halkın vicdanında "terörün" mahkum edilmesi olduğunu bildirdi. Bostancı ayrıca TRT bültenlerinde "Kanun içindeymiş gibi görünen fakat kanun dışı eylemlerin destekçisi olan bazı dernek ve örgütlerin" beyanlarına da bundan böyle yer verilmeyeceğini bildirdi.

Seminerin dünkü oturumunda Ankara Üniversitesi adına bir konuşma yapan Prof. Dr. Özer Özankaya Terörün sosyal nedenleri ve çözüm yollarına ilişkin açıklamalarda bulundu.

Vali

(Baştarafı 1. Sayfada)

meyi imzalayan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, kararnameye "Nisan ayında tebliğ edilmesi" şerhini koydu.

İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil kararnameye "Nisan ayında tebliğ edilmesi" şerhi konulmasına karşın, vali yardımcıları arasında atamaları başlattı. İçişleri Bakanlığı'ndan Samsun Valiliği'ne gönderilen tel emriyle Vali Yardımcılarından Sadi Karagöz bu görevinden alınarak Erzurum Vali Yardımcılığı'na Haluk Oskay da İçişleri Bakanlığı emrine atandı.

Doğu ve Batı

(Baştarafı 1. Sayfada)

sındaki ilişkiler ciddi biçimde bozuldu, ancak Avrupa ülkeleri konunun doğrudan doğruya Avrupa'nın güvenliğini ilgilendirdiği gerekçesiyle görüşmelerin sürdürülmesini istediler.

Özellikle Batı Almanya Sosyal Demokrat Partisi Lideri Willy Brandt partinin Genel Sekreteri Egon Bahr ve partinin Parlamento Grup Başkanı Herbert Wehner, bu görüşmelere öteden beri büyük önem veriyorlar ve bunlara karşılıklı silah indiriminde SALT'dan çok daha güveniyorlardı.

Ancak son bir ayda gelişen olaylar nedeniyle (Afganistan bunalımı) bu görüşmelerin daha önceden tahmin edildiği gibi geçmeyeceği, taraftarların birbirlerini soğuk karşılayacakları ileri sürülüyor.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

(Baştarafı 5. Sayfada)

tildi. Kararda bu baskılar kınandı ve bunların dünya barışı ve güvenliği açısından doğuracağı tehlikeler konusunda batı ülkeler uyarıldı. Irak'ın sunduğu ve konferansça onaylanan karar Amerika'nın Mısır, Türkiye ve Suudi Arabistan arasında oluşturmayı tasarladığı ittifak girişimi ve bir dizi ülke yanında Türkiye'nin de Amerikan üslerine açılmasıyla ilgiliydi. Bu kararda İslam Konferansı'nda, Sovyet müdahalesinin yarattığı tepkiden yararlanarak Amerikan yanlısı bir hava yaratacağı umudunda olan Türkiye Dışişleri Bakanı için bir yenilgi anlamına geliyordu.

İslam Konferansı aldığı diğer bir kararla ise, İsrail'le kurduğu ilişkilerden dolayı Mısır yönetiminin boykot edilmesini kararlaştırdı. Konferans Filistin halkının tek yasal temsilcisinin FKÖ olduğunu, ve Filistinlilere kendi devletini kurma hakkı da dahil olmak üzere tüm haklarının verilmesi gerektiğini belirtti. İslam Konferansı Mısır'la ilgili kararında "Müslüman ülkeler siyasal, ekonomik ve kültürel yönlerden Mısır'daki yönetime karşı boykot hareketine katılmaya çağrılmadır" deniliyor ve "ırkçı siyonistlerle diplomatik ilişki kuran Mısır hükümetinin izlediği politikayı kınıyoruz" deniliyordu.

İslam Konferansı'nın aldığı kararlar, İslam ülkelerinin büyük çoğunluğunun batılı propaganda odaklarınca yayılan soğuk savaş havasına kapılmadığını, tersine İslam ülkeleri içinde Amerika kampına kayma eğilimlerini kınadığını gösterdi. İslam ülkeleri arasındaki bağlantısızlık akımının ağır basması sonucunda, Suudi Arabistan da Amerika'nın önerdiği ittifak projelerine karşı soğuk davranmak zorunda kaldı.

CHP

(Baştarafı 1. Sayfada)

zamlara karşı çıkmak en azından demokrat olmanın, yurtsever olmanın asgari bir koşuludur" dedi.

Çok sayıda delege ve dinleyicinin katıldığı toplantıda Erol Köse, "Baskı yasalarını çıkartmanın amacı, yapılan devalüasyon ve zamlarla daha iyi anlaşıldı. Yeni Demirel Hükümeti'nin tam bir manasıyla susturulmuş bir toplum yaratmak istediği açıktır" dedi. Demokratik örgütlerin sudan gerekçelerle peşpeşe kapatıldığını, yöneticilerinin tutuklandığını, hergün yüzlerce işçinin işinden atıldığını, binlerce öğretmenin açığa alındığını, karda kışta ve kıyamette sayısız memurun kıyıma uğratıldığını belirterek, "Tüm bunlar karşısında genel merkezimiz sussa da Kocaeli örgütü olarak biz susmayacağız, gerçekleri halkımıza anlatmaya devam edeceğiz, açığa alınan öğretmenler, kıyıma uğratılan memurlarla ve işinden atılan işçilerle dayanışma içinde olacağız" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin dört bir yanında sürdürülen baskılardan Kocaeli'nin de nasibini aldığını belirten Köse, "Özellikle son günlerde, ilimiz yoksul halkının yaşadığı gecekondu semtlerinde Vali Celal Kayacan tarafından yürütülen operasyonlarla devlet terörü estirilmekte ve hiç gerekçeye dayandırılmayan aramalarla hemşehrilerimiz korkutulmak istenmektedir" dedi.

YOL-İŞ

(Baştarafı 1. Sayfada)

tin başlattığı grev ifade etti.

Hükümet'in Türkiye'yi bir suskunlar ülkesi haline getirmeyi amaçladığı belirtilen bildiride özetle şöyle denildi.

"Sendikamızın işçi, memur ve teknik eleman kıyımına sessiz kalması mümkün değildir. En kısa sürede uyuşmazlık prosedürü, tamamlanacak ve Ankara Yol-İş'in Eskişehir, Bolu, Ankara,Çankırı'daki işyerlerinde grev uygulamasına geçilecektir. Yol-İş Federasyonu'na bağlı diğer sendikalar da haklı grevimizi desteklemek amacıyla direnişe geçeceklerdir. Prosedür tamamlanana kadar kar mücadelesi kesin olarak durdurulacaktır. Yarına kadar sorun çözümlenmediği takdirde sürdürülecek olan kar mücadelesinin neden olacağı tüm zararların sorumlusu da işçiler değil, işçi kıyımından başka bir kaygısı olmayan hükümet olacaktır."

NATO'nun

(Baştarafı 1. Sayfada)

nimsenmesi durumunda" gerekli askeri harcamayı NATO'nun karşılayacağı yolunda güvence verdiği ileri sürüldü.

Stoel, Türkiye'yi ziyareti sırasında Dışişleri Bakanı H. Erkmen'in İslamabad'da bulunması nedeniyle Dışişleri Bakan Vekili ve Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun'la görüştü. Bu görüşmede kurulması önerilen "hazır kuvvet" konusunda ayrıntılı ve teknik bilgi verildiği gerekli kaynakların karşılanması yolunda güvence sağlandığı öğrenildi.

Hızlı Tepki Güçleri:

ABD'nin uzun dönemli stratejisinde yaptığı değişiklik bağlamında geliştirilmekte olan hazır kuvvet kurma girişimlerinin, batının hayati çıkarlarının söz konusu olduğu uluslararası gelişmelerde "ilk vuruş" üstünlüğünü ele geçirmeye yönelik olduğu ve "hızlı tepki güçleri" ismiyle anıldığı belirtildi. Çeşitli diplomatik kaynaklar, söz konusu askeri gücün geri bıraktırılmış ülkelerde bulunan ham madde kaynakları üzerindeki hak iddialarını pekiştirmek için geliştirildiğini ve 'Batı'dan kopmaya aday ülkelere "yönelik olduğunu da ileri sürdüler.

Bu arada, ABD'nin 'Hazır Kuvvet'e, Kuzey doğu Afrika ve Basra Körfezi bölgesinde gelişmesi olası bulunan kopmalara karşı, NATO'nun "caydırıcılık" etkisinin yetersiz kalması nedeniyle başvuracağı da savunuldu. Öte yandan Türkiye'nin yakın bir tarihte Hollanda'dan alması beklenen ES—104 Starfighter tipinde 40 avcı uçağının da muhtemelen bu güç içinde kullanılması beklenildiği yorumları yapılıyor.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3280/38

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOGLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI

Yurt içi: 3 aylık 675,—TL; 6 aylık 1350,—TL; 1 yıllık 2700,—TL.

Yurt dışı: 3 aylık: 1350; 6 aylık: 2700; 1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt. cm)	400,—TL
Devam sayfaları (süt-cm)	450,—TL
İlan sayfaları (süt-cm)	320,—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700,—TL
Yayın İlanları...	400,—TL
Küçük İlanlar (kelimesi)	10,—TL

İLAN REKLAM BÜROSU Cumhuriyet Cad. No: 87/5 Elmadağ—İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

YAĞ NİÇİN BULUNAMIYOR ?

ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ – 1 –

Yağ kuyrukları zam yapılarak kaldırılmak isteniyor

● Demirel Hükümeti, kapitalist ekonominin kuralları içinde oynuyor. Yağ darlığını, yağlı tohum fiyatları ile yağ fiyatları arasındaki dengesizliğe bağlayan Halil Başol, yağa yapılacak zamla, bu darlığın giderileceğini savunuyor.

Yağ bağlamak... Yağ bal olmak... Yağ çekmek.... Yağ gibi gitmek... Yağ tulumu... Yağ yakmak... Yağcılık etmek... Yağdan kıl çeker gibi... Yağı erimek... Yağlayıp ballamak... Yağlı ballı... Yağlı kapı... Yağlı kara sürmek... Yağlı kuyruk... Yağlı müşteri... Yağlı parça... Yüreğinin yağı erimek...

E. Kemal Eyüboğlu'nun "Şiirde ve Halk Dilinde Atasözleri ve Deyimler" yapıtından yaptığımız taramadan saptayabildiğimiz 'yağ' sözcüklü deyimler bunlar...

Her nedense, yağ kuyruğu deyimi yer almamış adı geçen yapıtta. Yağlı kuyruk var ama yağ kuyruğu yok.

Nedendir dersiniz?..

Gelin, dilerseniz bu sorunun yanıtını sonraya bırakalım, yağ sözcüklü deyimleri irdeleyelim önce..

İlkten yağ tulumundan söz edelim. 'Bakın, Sabahattin Eyüboğlu'nun hangi yaban elden dilimize çevirdiği belirsiz olan şu güzelim dizeleri, yağ tulumu deyimine nasıl da evrensel bir boyut vermektedir:

Girmeyin buraya ikiyüzlüler yobazlar

Kurtlaşmış maymunlar kalleşler yağ tulumları

İnsanlık tarihinin hangi dönemine bakarsak bakalım, yağ tulumlarını görürüz. Dün de vardı yağ tulumları bugün de...

Milyonlarca aç-susuzun, bir avuç mutlu azınlıkla birarada yaşadığı tüm toplumlarda, tarihin her döneminde yağ tulumları deyimi yaşamıştır. Ve yağ tulumları bir avuç mutlu azınlığın simgesi olmuştur her dönemde.. Kurtlaşmış, kalleş, yobaz, ikiyüzlü ve en önemlisi sömürgen...

Nedense yağ sözcüklü deyimlerin çoğu eş anlamlar yüklenmiş durmuş... Ya zenginliğe ve sömürgenliğe ilişkin bir anlam yüklenmiş, ya da ikiyüzlülüğü anlatır olmuş...

Alın işte, yağ bağlamak deyimini... İçten içe çalışmayan, oturduğu yerde servetine servet katan sömürgenleri, parababalarını anlatmıyor mu? Tıpkı, yağ tulumu deyiminin yüklendiği anlamı yüklenmiyor mu? Kurtlaşmış, kalleş, ikiyüzlü parababaları yağ bağlamazlar mı ?..

Alın işte, yağlı kapı deyimini alın yağlı parça deyimini alın yağlı kuyruk deyimini ve alın yağlı müşteri deyimini... Tümü de aynı anlamı şişkinliği, birikimi, zenginliği ve sömürgenliği deyimlemiyor mu?

Bir de doğrudan doğruya ikiyüzlülüğü anlatan yağ sözcüklü deyimler var. Yağ çekmek, yağ yakmak, yağcılık etmek ve yağlayıp ballamak gibi... Çıkarı için eğilip bükülen, yılışan, eletek öpen, karşısındakine sahip olmadığı payeler veren ikiyüzlüler için kullanılagelmiş olan bu deyimler, bu gün de olanca yoğunluğuyla kullanılmıyor mu? Ne dersiniz?

Evet, yağ sözcüklü deyimler genellikle olumsuz tavır ve davranışları anlatır anlamlar yüklenmiş... Bugün yağ sözcüklü bir deyim daha bu kervana katıldığını görüyoruz. Yağ kuyruğu!..

Yağ kuyruğu deyimi günümüz gerçeğinden üremiş... Günümüz Türkiye'si gerçeğinden... İşte bu nedenle yer almamış deyimler ve atasözleri taramalarında.

Yağ kuyrukları da tıpkı yağ tulumları gibi milyonlarca aç-susuzun bir avuç mutlu azınlıkla birarada yaşadığı toplumlarda yaşanan bir gerçektir. Bir başka deyişle, yağ kuyrukları da, yağ tulumları da sınıflı toplum gerçekleridir... Hangi ülkede yağ tulumları egemen ise o ülkede mutlaka ama mutlaka yağ kuyrukları vardır.. Hele Türkiye gibi geri bıraktırılmış, sınıflı toplumlarda, ülkelerde yağ kuyrukları, o toplumların o ülkelerin günlük yaşamında sık sık yaşanan bir gerçektir.

Bugün halkımız yağ bulamıyor... Yağ kuyrukları her geçen gün daha da uzuyor... Bir avuç yağ tulumu, yağ kuyruklarının uzayıp gitmesinden çıkar sağlıyor... Bir kısım yağ tulumu, yağ üretimini bilinçli olarak kösteklerken, diğer bir kısım yağ tulumu milyonlarca yağı stoklamakta, istiflemekte ve karaborsadan piyasaya sürmektedir...

İşte bu araştırmamızda, yağ kuyruklarının ardındaki gerçeği yakalamaya çalışacağız. Kısaca kuyruktakilerle, tulumluların öyküsünü anlatmaya çalışacağız.

YAĞ KUYRUKLARININ ARDINDAKİ GERÇEK

Demirel, Ecevit'in zam geleneğini sürdürüyor. Hükümet olur olmaz Demirel, birçok temel maddeye zam yapmakta gecikmedi. Yağ ilk zam yiyen maddelerden biri oldu.

Güvenoyunun hemen ardından, 2 Aralık 1979 günü bir basın toplantısı yapan Ticaret Bakanı Halil Başol, yağa yüzde 100 zam yapıldığını açıklıyor ."Süre veremem ama en kısa zamanda yağ bollaşacak, yeni fiyatlarla Türkiye'nin hemen her yerinde yağ bulabilmek mümkün olacaktır" diyordu.

Halil Başol, 1979 yılında Türkiye'nin 90 bin tona yakın yağ ithaliviyede bırakmıştır. İthal edilen ham yağlar ile kooperatiflerce yağlı tohumlardan üretilen ham yağlar, margarin ve likit yağ fabrikalarına maliyetleri 35-40 lira olduğu halde, 23 liradan tahsis edilmiştir. Mamul hale getirilen yağların büyük bir kısmı da karaborsa fiyatlarla tüketiciye intikal ettirilmiştir. Bu sebeple yeterince ham yağ tahsisi alabilen firmalar, büyük karlar sağladıkları için, tahsis alma yarışında çeşitli dedikoduların doğmasına sebep olmuştur.Yağ darlığını meydana getiren sebeplerden ikincisi, dağıtım sistemindeki aksaklıktır. Serbest dağıtım sistemi içinde yeralan pazarlama üniteleri, Ecevit hükümetince aracı ve vurguncu olarak nitelendirilmiş, yağ dağıtımı belli devlet kuruluşlarına ya da idareleri devlet elinde bulunan kooperatif ve derneklerin tekeline verilmiştir. Bu kuruluşlar da az sayıda bazı noktalarda dağıtım yapabilmiş, piyasada yeteri kadar yağ bulunduğu halde, kuyrukların günden güne uzamasına neden olmuştur. Yemeklik yağ sıkıntısının üçüncü sebebi ise, Türkiye'deki yağ üretimi ile yağ tüketimi arasında mevcut olan dengesizliğin uzun süre bizden önceki iktidar tarafından kabul edilmemesidir".

yaptığını, buna karşın yağ sıkıntısının giderilemediğini hatırlatıyor, özellikle yemeklik yağ sıkıntısını doğuran nedenleri şöyle sıralıyordu: " Bunlardan birincisi, hükümetçe belirlenen yağlı tohum fiyatları ile yağ fiyatları arasındaki dengesizliktir. Hükümet, ayçiçeği taban fiyatlarını 8,5 liradan 16 liraya çıkarmış ama mamul ve ham yağ fiyatlarını 8,5 liralık ayçiçeği fiyatlarına göre hesaplanan se-

Halil Başol yağ kuyruklarının ardındaki gerçeği böyle tanımlıyor ve çare olarak zamı öngörüyordu. Kısaca demeye getiriyordu ki, yağ kuyruklarının ortadan kalkması için, yağa zam yapılmalıydı.

Öte yandan, aynı gün Ticaret eski bakanı Teoman Köprülüler, yağ fiyatlarına yapılan zamla ilgili olarak, görüşünü soran gazetecilere şöyle diyordu: "Açıklanan yağ fiyatlarına bakıldığında, ham yağa göre mamul yağların fiyat artış oranı daha yüksektir. Uzun süredir yağ sanayicileri yalnız ham yağ değil, diğer girdilerdeki artışları öne sürerek mamul yağ fiyatlarında bugün tesbit edilen oranda bir artış beklemekteydiler. Yeni fiyatlar göz önünde tutulunca hükümetin yağ sanayicilerinin taleplerine uygun fiyat artışları sağladığı açıkça görülmektedir. Ayrıca dağıtım sisteminde kooperatifler ve belediyeler terkedilerek, yine yağ sanayi şirketlerinin kendi dağıtım makanizmasına dönülerek devletin yağ dağıtımındaki kontrolü ortadan kaldırılmış olmaktadır. 14 Ekim seçimlerinden önce meydanlarda pahalılıktan şikayet edenler ve o şekilde vatandaştan oy alma yolunu tercih edenler görülüyorki güvenoyunun ilk haftasında yağ ve çimento gibi temel maddelere büyük miktarlarda zam yaparak, özel kesimin taleplerini yerine getirmeye başlamışlardır."

Hangisi haklı?...

Açıktır ki Demirel Hükümeti, kapitalist ekominin kuralları içinde oynuyor. Yağ darlığını 'yağlı tohum fiyatları ile yağ fiyatları arasındaki dengesizliğe' bağlayan Halil Başol, kuralına göre oynuyor, yağa yapılacak zamla bu darlığın giderileceğini savunuyor.

Ecevit Hükümeti ise yağa zam yapmıyor, bunun yerine, son çözümlemede emekçi kitleler açısından aynı anlama gelecek bir uygulama içinde kalıyor, ithal ettiği ham yağlar ile kooperatiflerce üretilen ham yağları, yağ sanayicilerine maliyet-altı fiyatlarla tahsis ediyor, açıkçası, devlet yağ sanayicilerini açıktan besliyordu. Bu uygulama,bu mantık, yağa yapılacak zamla eşdeğer, hatta daha ağır sonuçlar getiriyor, yağ piyasadan çekiliyordu.

Her iki uygulama, belki kapitalist ekonomi kuralları bağlamında tartışılabilir ve bu tartışma bir anlam ifade edebilir ama, geniş emekçi kitleler açısından sonuç aynıdır. Ecevit Hükümeti döneminde bulunmayan ve karaborsadan fahiş fiyatlarla edinilen yağ, Demirel Hükümeti döneminde—eğer bulunabilirse—aynı şekilde yüksek fiyatlarla edinilecek. Deyim yerindeyse, Ecevit dönemindeki karaborsa fiyat, Demirel döneminde meşru fiyata dönüşecek.

Bu nedenle geniş emekçi kitleler açısından, her iki uygulamada haksız. Emekçi kitleler ne yağsız kalmak ne de yağı pahalı almak isterler.

Dilerseniz gelin, hep birlikte yağ gerçeğini büyüteç altına alarak, yakından tanıyalım.

YAĞ NASIL ELDE EDİLİR

Yemeklik olarak kullandığımız yağlar "hayvansal" ve "bitkisel" olmak üzere ikiye ayrılır. Hayvansal yağlar büyütecimizin dışında kaldığı için ,bu konuya girmeyeceğiz. Tartışmamızı esas olarak , bitkisel yağlar üzerinde yoğunlaştıracağız.

Bitkisel yağlar, başta ayçiçeği, çiğit ve zeytin olmak üzere kolza, susam, mısır, aspir, soya fasülyesi, keten,kenevir vb. yağlı tohumlardan elde edilir. Çeşitli teknik yöntemlerle yağlı tohumda bulunan yağ ayrılır ve rafine yağ adı verilen sıvı bitkisel yağlar elde edilir. Sıvı bitkisel yağ yine çeşitli yöntemlerle sertleştirilerek "margarin" adı verilen katı bitkisel yağlar elde edilir.

Çizelge-1 incelendiğinde, ülkemizde yağlı tohum üretiminin tamamına yakın bir bölümünü ayçiçeği ve çiğitin karşıladığı görülmektedir. Diğer yağlı tohumlar, üretim olanaklarının bir sonucu olarak belirleyici bir konuma sahip değildir. Yalnızca içlerinden birinin, KOLZA'nın, son yıllarda üretiminin artmasından ve artan üretimin beraberinde getirdiği çeşitli sağlık sorunlarından dolayı üzerinde durulması gerekir

Çizelge-1 Çeşitli Yağlı Tohumların Toplam Üretimdeki Payları

Yağlı Tohum Çeşitleri	Toplam üretimdeki payları		
	1974	1975	1976
Çiğit	65.1	56.7	52.9
Ayçiçeği	28.5	36.0	38.3
Yerfıstığı	3.0	3.0	3.8
Susam.	2.0	2.4	1.7
Haşhaş		0.5	1.6
Soya	0.6	0.5	0.6
Kolza	0.1	0.3	0.4
Aspir	0.1	0.1	0.1
Keten Tohumu	0.5	0.6	0.5
Kendir Tohumu	0.2	0.2	0.1

Zeytin de, diğer yağlı tohum bitkileri gibi yıllık ekilip yetiştirilen bir bitki olmadığı ve ayrıca yağ tüketiminin önemli bir bölümünü karşılayan margarin üretiminde kullanılmadığı için ayrı bir konuma sahiptir. Bu nedenle zeytin ve zeytinyağı üretimini diğer bitkisel yağlar ve margarin üretiminden ayrı olarak ele alacağız.

Demirel hükümetinin ekonomik uygulamaları sonucunda yakında emekçiler ceplerinde yağ alacak para kalmayacağı için yağ kuyruklarına bu kadar rağbet etmeyecek

YAĞ TÜKETİMİNİN GELİŞİM SÜRECİ

1945-1950 yıllarına kadar, ülkemizde yağ gereksinimi genel olarak tereyağ, sadeyağ gibi hayvansal kaynaklı yağlarla, ayçiçeği yağı, pamukyağı, susam yağı gibi bitkisel kaynaklı yağlardan karşılanmaktaydı.

Zeytin yağı yüzyıllardan beri Anadolu'nun dış satımda bulunduğu ürünlerden biri idi.

1945-1950 yılları, ülkemizin politik ve ekonomik anlamda yeni bir yapılanmaya doğru gidişinin gözle görülür hale geldiği yıllardır. Emperyalizmin yatırımlarla, yardımlarla, kredilerle, NATO vb. askeri anlaşmalarla, ikili anlaşmalarla ülke içine girmesi, emperyalizmin yeni sömürgecilik yöntemleri gereği gizli işgalin gerçekleşmeye başlaması bu yıllara rastlar. Buna bağlı olarak, yabancı sermayenin, cılız yerli sermaye ile ortaklaşa çarpık, montajcı, dışa bağımlı bir sanayileşme sürecini başlattığı ve bu yapıya uygun bir tüketim toplumu yaratma çabalarının ilk önemli adımlarının atıldığı görülmektedir.

Politik ve ekonomik yapının bu yönelimi, her alanda olduğu gibi "yağ üretim ve tüketiminde de yeni gelişmeleri" beraberinde getirmiştir. Çokuluslu bir tekel olan UNİLEVER İstanbul'da margarin üretimine başlamış, böylece margarin mutfağımıza girmiştir. Bu andan itibaren geleneksel yağlarla margarin arasında bir rekabet başlamış, fakat bütün gelişmeler margarin lehinde olmuştur. Margarin tüketimi sürekli körüklenmiş ; 30 yıl önce margarinden dahi haberi olmayan halkımız, yılda 200 bin ton margarin tüketir hale gelmiştir.

Geleneksel yağlardan tereyağ, plansız dengesiz fakat sürekli sanayi lehine gelişen ekonomik yapı nedeniyle üretim maliyetinin hızla artmasından dolayı, rekabeti kısa zamanda yitirmiştir. Margarin tekellerinin ve rafinatör firmaların "bir paket margarin alana içinde margarinle pişirilen yemeklerin yer aldığı bir yemek kitabının hediye edilmesi" gibi kampanyaları "tereyağının damar tıkanıklıklarına yolaçtığı" şeklindeki propagandaları da bu rekabetin margarin lehine sonuçlanmasında etken olmuştur.

YARIN SORUN NEDİR?

ÇOCUK GAZETESİ

AŞAGIDAKI RESİMDE ÇERÇEVENİN DIŞINDAKİ SEKİZ KAREYİ KESİN VE YERLERİNE YERLEŞTİRİN

BİRKARDEŞ DEDİ Kİ:

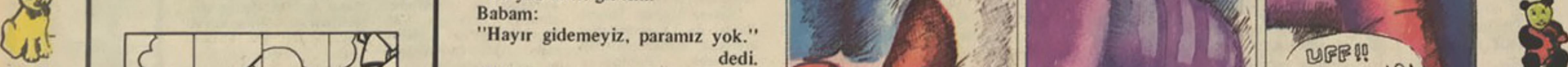
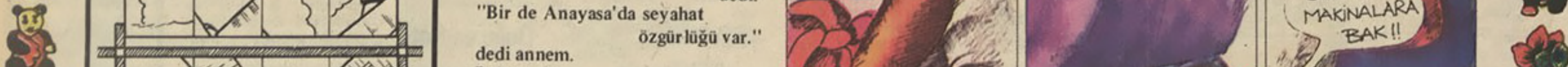
Anayasa'da yanlışlık var

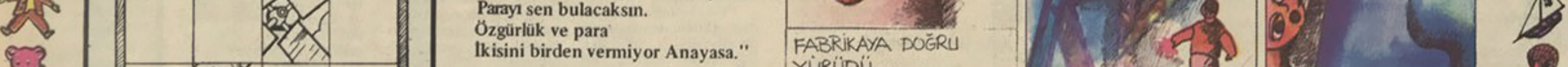
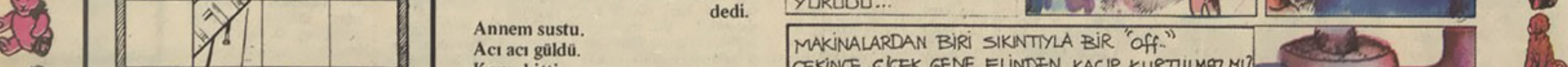
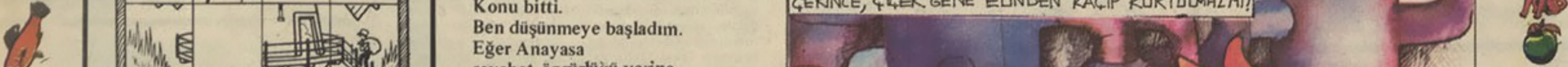
Annem babama dedi ki:
"Bu yaz tatile gidelim"
Babam:
"Hayır gidemeyiz, paramız yok."
dedi.
"Bir de Anayasa'da seyahat
özgürlüğü var."
dedi annem.
Babam da:
"Tamam işte
O seyahat özgürlüğünü vermiş,
Parayı sen bulacaksın.
Özgürlük ve para
İkisini birden vermiyor Anayasa."
dedi.
Annem sustu.
Acı acı güldü.
Konu bitti.
Ben düşünmeye başladım.
Eğer Anayasa
seyahat özgürlüğü yerine
tatil parasını verseydi
özgürlüğü biz bulurduk.
Yine birini vermiş olurdu Anayasa
ama biz tatil yapmış olurduk.

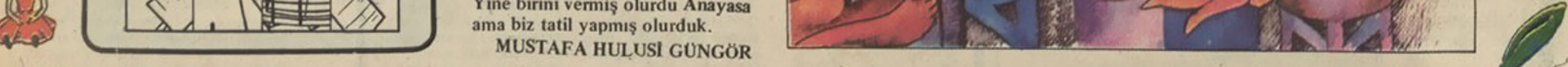
MUSTAFA HULUSİ GÜNGÖR

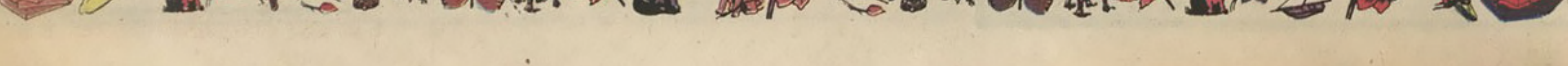
Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 ŞEKER.KIZ.

19.30 YENİ ESERLER

Besteci İrfan Özbakır'ın eserlerini Emel Sayın seslendiriyor. Programda yer alan eserler: "Akşamların Siyahı", Unutulmuş değilsin", "Yalanım yoktur asla", "Şarkımı senin için yazdığımı bilseydin", ve "Güneş solup gidince".

20.00 HABERLER

20.35 MİNİK BALE

20.45 KIBRIS'TA TÜRK ESERLERİ

21.15 TV'DE TÜRK SİNEMASI

Başrollerini Türkan Şoray, Kadir İnanır, Ali Şen ve Müjdat Gezen'in paylaştıkları "Kara Gözlüm" adlı film yayınlanacak

22.45 HABERLER